

Doberdob in Sovodnje

www.bccdos.it

Doberdob, Sovodnje, Ronke,
Standrež, Gorica, Tržič

Povsod, kjer nas potrebujete.

Devin-Nabrežina:
Portopiccolo, umetno ime
za umetno naselje

Mirko Brulc ne bo več župan

ZKB

1908

credito cooperativo del carso

zadrzna banka

Razlikujemo se.

www.zkb.it

Primorski

dnevnik

SREDA, 25. AVGUSTA 2010

št. 200 (19.907) leto LXVI.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Doberdob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 2/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 1,00 €

9 771124 666007

Je tržaška trgovina res v krizi?

VLASTA BERNARD

Preteklo nedeljo sta v Trst pripluli kar dve veliki beli ladji. Tisoč petsto petičnih turistov se je razpršilo po mestu, nekateri celo z najetimi luksuznimi limuzinami, manjši del se jih je odločil za izlete v bližnjo okolico, večina tistih, ki so se sploh odločili za odhod z razkošnega ladijskega krova na kopno, pa se je podala na ogled mesta.

Gostinskim lokalom, ki so bili odprti, se je delovna nedelja dobro obrestovala, trgovcem, ki so bili raje na morju kot v prodajalnah, pa je ušla še ena priložnost. Navdušenci nad nakupovanjem so se morali namreč z avtobusom odpri v Gredž, kjer so trgovine odprte vse nedelje in praznike.

Trst se je z izjemo nekaj stojnic s spominki na Borznem trgu spet izkazal za hermetično mesto. Nič ga ne more odvrniti od ustaljenih navad, noben kupec ga ne bo prisilil, da te navade spremeni in jih prilagodi potrebam. Mentaliteta, ki se je ustvarila v daljnih sedemdesetih letih, ko so kupci v tržaške trgovine vdiral skozi okna, če so jim zaprli vrata, je očitno zelo trdoživa in vztraja kljub korenito spremenjenim razmeram.

Razloga bi bila lahko dva. Prvič, tržaški trgovci so, če posplošimo, poklicno mlada kategorija, saj so se v omenjenih eksplozivnih letih tega poklica z improviziranjem lotili množično, če so le znali štet. Drugič, kriza ali ne, trgovina v središču mesta je še vedno bogata. Z upiranjem liberalizaciji ji je uspelo ohraniti cehovsko utrdbo, konkurenca tukaj še ni doma. (Pomislimo samo, koliko zlatarn premore to mesto!) In tudi gospodarska kriza ji očitno (še) ni prišla do živega. Do kdaj, je le stvar časa.

ITALIJA - Kljub zaostrovanju tonov med vodjo Severne lige in Casinijem

Berlusconi bo skušal danes prepričati Bossija

Uresničitev federalizma v zameno za vstop UDC v vlado

GORENJI TARBIJ - Poletne otroške delavnice ZSKD

Spoznavanje skrivnosti Benečije s pomočjo ustvarjalnih delavnic

GORENJI TARBIJ - Dom »Okno na slovanski svet« v Gorenjem Tarbiju, mali beneški vasi v občini Srednje, je spet zaživel. Od ponedeljka je namreč sedež 12. otroških poletnih delavnic, ki jih pri-

reja Zveza slovenskih kulturnih društev.

Poletnega centra, ki je namenjen predvsem razvijanju ustvarjalnosti v vseh njenih oblikah in spoznavanju različnih pristopov, obi-

skuje štiriindvajset osnovnošolskih otrok. Letos je ustvarjalna kolonija prvič v Italiji, otroci pa bodo lahko spoznali Benečijo in domače običaje ter legende.

Na 3. strani

RIM - Kljub temu, da se besedni dvoboj med Bossijem in Casinijem nadaljuje z vse ostrejšimi toni, bo premier Berlusconi na današnjem srečanju ob jezeru Maggiore skušal voditelja Severne lige prepričati, naj sprejme razširitev vladne koalicije na UDC. V zameno mu bo ponudil uresničitev federalizma.

Da so predčasne volitve vse bolj verjetna rešitev političnega pat položaja, dokazuje tudi dolgo odprto pismo Walterja Veltronija, v katerem nekdanji sekretar Demokratske stranke svari pred »svetim zavestvom« proti Berlusconi in predlaga programsko in politično zavezništvo leveice za uveljavitev nove reformne politike.

Na 4. strani

Žekš Madžarsko opozarja na težave porabskih Slovencev

Na 2. strani

Slovo tržaškega kvestorja Zonna

Na 6. strani

Črtomir Šiškovič z novo cd ploščo

Na 8. strani

Zaradi krize vse več žensk nosi hlače

Na 12. strani

Berlosov pokop skrili pred javnostjo

Na 12. strani

VRH - Javno srečanje na sedežu društva Danica

LAS Kras, zdaj gre zares

Informativni večer je lokalna akcijska skupina priredila v sodelovanju z občinami Sovodnje, Zagraj in Doberdob

VRH - Delovanje Lokalne akcijske skupine (LAS) Kras stopa v živo. Jeseni bo namreč konzorcij, v katerem so se povezale občine goriškega in tržaškega Krasa, obe pokrajini ter številne druge ustanove, objavil prve razpise, ki so namenjeni razvoju kraškega teritorija na različnih področjih. O priložnostih, ki jih zasebnikom, upravam, kmetijskim podjetjem, društvom in drugim ponuja LAS Kras, ki ima operativni sedež v prostorih občine Tržič, je tekla beseda na javnem srečanju, ki so ga priredili v ponedeljek na Vrh in sodelovanju z občinami Sovodnje, Doberdob in Zagraj.

Na 12. strani

POKRAJINA - Borders and Happenings

Prireditve za mlade različnih narodnosti

LJUBLJANA - Na srečanju z madžarskim veleposlanikom v Sloveniji

Minister Žekš gosta opozoril na nerešene probleme slovenske manjšine v Porabju

Minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Boštjan Žekš (desno) in državni sekretar Boris Jesih (levo)

ARHIV

LJUBLJANA - Minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Boštjan Žekš in državni sekretar Boris Jesih sta se včeraj v Ljubljani z madžarskim veleposlanikom v Sloveniji Istvanom Szent-Ivanyjem pogovarjala o položaju slovenske narodne skupnosti v Porabju, so sporočili iz urada vlade za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Žekš je na srečanju izpostavil vprašanje neizvajanja sklepov, sprejetih na zadnjem zasedanju slovensko-madžarske mešane komisije novembra lani. Dotaknil se je tudi vprašanja medijev ter krčenja slovenskih oddaj na madžarski televiziji, pa tudi zaprtja vrtca v Slovenski vasi, zajamčenega zastopstva v madžar-

skem parlamentu ter vprašanja zamenjave slovenskega duhovnika v Porabju.

Kot je ministru pojasnil Szent-Ivanyi, do vidnejšega napredka ni prišlo zaradi volitev. Dejal je, da je nova vlada delo začela pred dvema mesecema, in zagotovil, da bo vprašanje slovenske manjšine obravnavala odgovorneje kot predhodna vlada.

Po besedah madžarskega veleposlanika bo nova vlada čim prej izpolnila obljubo iz leta 2007 in pričela gradnjo ceste med Gornjim Senikom in Verico. 5,2 kilometra dolga cesta je zelo pomembna za slovensko manjšino, saj bo močno skrajšala sedanjo pot med krajema.

V Budimpešti bodo po zagotovilih

veleposlanika poskrbeli tudi za ponovno oddajanje prispevkov oddaje za porabske Slovence Slovenski utrinki, ki jo je Madžarska zaradi varčevanja z novim letom močno okrnila.

Kar zadeva vprašanje edinega slovenskega duhovnika v Porabju Ferenc Merklja, ki so ga iz Gornjega Senika premestili v eno od župnij v bližini Szombathelya, pa je veleposlanik Szent-Ivanyi povedal, da je z zadevo seznanjen. Dodal je, da gre v tem primeru za vprašanje cerkvenih pristojnosti in da pristojni organi obeh Cerkva iščejo skupno zadovoljivo rešitev, so še sporočili iz vladnega urada za Slovence v zamejstvu in po svetu. (STA)

ZNANOST - Zaznali Higgsove valove

Izjemen raziskovalni dosežek na Institutu Jožefa Stefana

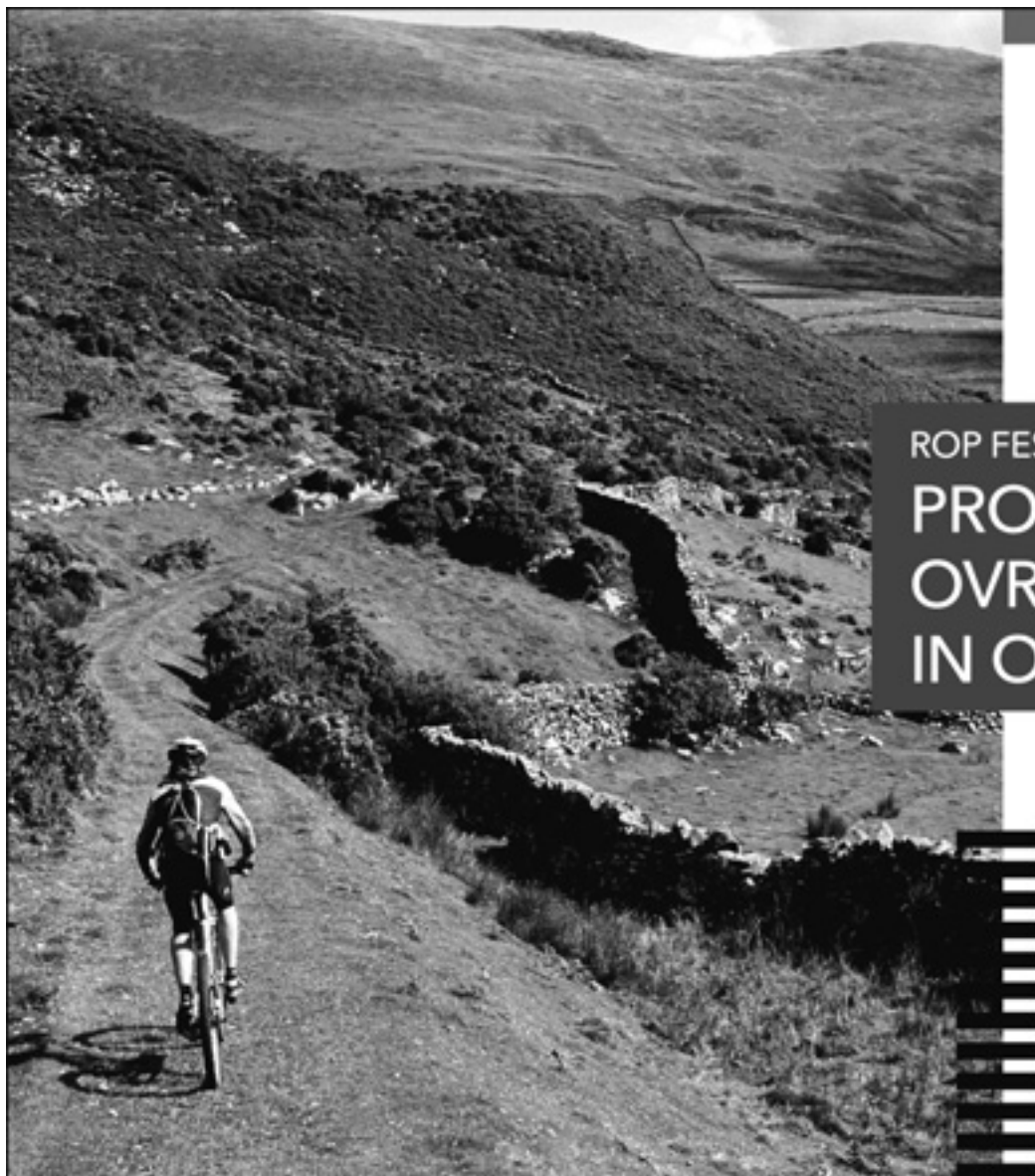
LJUBLJANA - Mednarodna raziskovalna skupina je na Institutu Jožef Stefan prvič zaznala Higgsove valove in izvedla dinamični fazni prehod, ki simulira t.i. veliki pok v časovnem poteku, podobno kot se je to zgodilo ob nastanku vesolja. Izjemen dosežek pomeni napredek v hitrosti delovanja spominskih elementov pri mobilni tehnologiji, so sporočili z instituta.

Znanstveniki na Institutu Jožef Stefan so morali za odkrivanje Higgsovih valov najprej ustvariti umetne pogoje, ki so ekvivalentni pogojem ob tako imenovanem Velikem poku. Nato so izvedli zlom simetrije, ki simulira Veliki pok v časovnem poteku, podobno kot se je to zgodilo ob nastanku vesolja. Kot so pojasnili na inštitutu, imajo ti poskusi tudi pomembno uporabno vrednost. Ugotovljene snovi so zelo sorodne tistim, ki jih Intel, Samsung, Numonyx in

drugi uporabljajo v najnovejši generaciji spominskih čipov.

Kontrolirano preklapljanje iz ene v drugo stanje s hitrostjo nekaj terahertzov, ki so ga pokazali slovenski znanstveniki, pomeni velik napredek v hitrosti delovanja spominskih elementov, za katere lahko pričakujemo, da se bodo v kratkem pojavili tudi v naših mobilnih telefonih, so še sporočili z instituta. Pri projektu, ki je potekal pod vodstvom Dragana Mihailovića, so sodelovali tudi znanstveniki z univerze v Stanfordu in pariškega laboratorija CNRS-Orsay. Izreden dosežek pa je bil objavljen v zadnji številki mednarodne revije Nature Physics.

Higgsovi valovi so ekvivalent Higgsovega bozona (**na posnetku**), ki so ga mediji poimenovali "The God Particle" ali božanski delec. Njegovo odkritje pa bi pomenilo zmagovalno moderne teoretične fizike.

ROP FESR 2007-2013
REGIONALNI CILJ
KONKURENČNOST IN ZAPOSLOVANJE
Furlanija Julijska krajina

ROP FESR 2007-2013:

PROJEKTI NA PODROČJU OVREDNOTENJA NARAVNIH IN OKOLJSKIH VIROV

Razpis je bil odobren in objavljen v deželnem uradnem listu - BUR št. 34 z dne 25. avgusta 2010.

Nepovratna sredstva predmet razpisa so namenjena promociji in ovrednotenju integracije med okoljsko trajnostjo in družbenoekonomskim razvojem ter ovrednotenju naravnih in okoljskih virov dežele.

Prejemniki sredstev so lahko ustanove in upravni organi regionalnih parkov in naravnih rezervatov, ki se prekrivajo geografsko, v celoti ali delno, z območji Natura 2000. Javna sredstva na voljo prejemnikom znašajo 900.000,00 evrov.

Nepovratna sredstva so dodeljena v višini do največ 77% upravičenih stroškov projekta. Prejemniki morajo obenem sofinancirati projekt v višini 23 % upravičenih stroškov.

Prošnja mora dospeti na Deželo FJK - Regione Autonoma FVG - Direzione centrale risorse agricole, naturali e forestali, Servizio tutela ambienti naturali e fauna, ulica Sabbadini, 31 33100 Udine, do 12. ure 2. novembra 2010

NALOŽBA V NAŠO PRIHODNOST

Unione Europea
FESR

Ministero dello
Sviluppo Economico

REGIONE AUTONOMA
FRIULI VENEZIA GIULIA

Razpisna dokumentacija je na voljo na spletni strani www.regione.fvg.it v sekciji namenjeni ROP FESR (sekcija je dostopna preko bannerja na spletni strani).

GORENJI TARBIJ - Začele so se poletne otroške delavnice v organizaciji ZSKD

Ustvarjalno spoznavanje Benečije, krajevnih običajev in legend

Letos sodeluje 24 osnovnošolcev - Že osmič zapored kolonijo vodi Jana Pečar

GORENJI TARBIJ - Dom »Okno na slovanski svet« v Gorenjem Tarbiju, mali beneški vasici v občini Srednje, je spet zaživel. Od ponedeljka je namreč sedež 12. otroških poletnih delavnic, ki jih prireja Zveza slovenskih kulturnih društev. Poletnega centra, ki je namenjen predvsem razvijanju ustvarjalnosti v vseh njenih oblikah in spoznavanju različnih pristopov, obiskuje štiriindvajset osnovnošolskih otrok. Večina jih je s Tržaškega, nekaj iz Gorice, prisotna pa je tudi Benečanka. Delavnice vodijo mentorice Luisa Tomasetig (izdelovanje predmetov iz papirjevine in gline) iz Benečije, Tanja Gaeta (glasbena delavnica) z Goriškega in Alenka Hrovatin (gledališka delavnica) s Tržaškega, za otroke pa skrbita vzgojitelja Mirna Viola in Martin Lissiač, medtem ko ustvarjalno kolonijo, ki se bo zaključila v soboto, že osmič zapored vodi Jana Pečar, ki je sicer pomagala tudi na prvih delavnicah.

»Vsako leto se odločimo za različno vrsto delavnic, tako da lahko otroci spoznajo najrazličnejše oblike ustvarjalnega dela in tu razvijajo svoje spretnosti. Za tak tip poletnega centra vlada veliko zanimanje, večina otrok se rada vrača, letos pa je bilo povpraševanje na primer tako veliko, da so bila že aprila, še preden smo objavili program, že skoraj vsa mesta polna. Okrog 25 otrok je za nas idealno število, saj se da lepo delati po skupinah in se ne izgublja na kakovosti. Istočasno potekata po dve delavnici, udeležence pa razdelimo v dve skupini in sledijo poldrugo uro eni, nato pa še drugi, v soboto pa bodo lahko otroci starejšim pokazali, kaj vse so izdelali oziroma česa so se naučili. Zmenili smo se tudi, da bodo manjše skupinice izmenično zadolžene za sestavo dnevnika zapisov. Dnevnik prvega dne že imamo in je v obliki stripa. Kar zadeva udeležence, jih največ obiskuje zadnje razrede osnovne šole, nekaj pa je tudi mlajših, prvošolčkov pa letos ni. Pred leti smo imeli tudi dijake iz nižjih srednjih šol, zdaj pa jih ni več, saj ZSKD prireja ločene delavnice za nižjo in višjo srednjo šolo, te pa so že bolj specifične, medtem ko se lahko pri nas otroci preizkusijo v različnih zvrsteh in tako sami ugotovijo, katera jih najbolj veseli,« nam je povedala koordinatorka Pečarjeva.

Pri ZSKD so v prejšnjih letih poletne delavnice vsakič priredili v Sloveniji, kjer je za tak tip dejavnosti pri-

Otroci so se takoj lotili izdelovanja likovnih predmetov iz gline, prisluhnili pa so tudi pripovedovanju Marine Cernetig in Žive Gruden o pravljicnih bitjih v Nadiški dolini

mernih krajev na pretek. Letos je ustvarjalna kolonija prvič v Italiji, otroci pa bodo lahko spoznali Benečijo in domače običaje ter legende, saj je podnaslov delavnic »med tradicijo in sodobnostjo«, ker združujejo spoznavanje novih umetniških pristopov in ljudske zakladnice. Tako sta udeležence že prvi večer obiskali Marina Cernetig in Živa Gruden, ki sta otrokom med drugim pripovedovali tudi o pravljicnih bitjih iz Nadiških dolin. Med temi so zelo znane »krivapete«, otroci pa si bodo v naslednjih dneh v spremstvu domačina Sergia Balusa ogledali jame, v katerih ta bitja živijo. V petek pa je na programu tudi izlet v Čedad, med katerim bodo obiskali tudi uredništvo Novega Matajurja.

V Gorenjem Tarbiju je bil pester že prvi dan. Otroci so si najprej ogledali vasico in so kmalu spoznali tudi beneške vrstnike, s katerimi so se celo pomerili v nogometni tekmi. Na sporedu je bil tudi prvi del likovne delavnice, v okviru katere so takoj izdelali prve predmete iz gline in papirjevine. Zvečer pa so lahko poslušali še beneške pripovedke. Čez dan so se udeleženci razdelili po sobah, izbrali ime za svojo sobo (vsako jutro poteka ocenjevanje sob), sami pa so tudi sestavili poseben pravilnik, ki se ga morajo vsi držati.

T. G.

KOROŠKA - Table

Policisti zalotili »mazača« na delu

CELOVEC - Avstrijska policija je v ponedeljek zvečer prišla 50-letnega moškega v trenutku, ko je ta hotel z belim lakom premazati slovenski napis na dvojezični krajevni tabli v Pliberku na avstrijskem Koroškem. Storilec je dejanje utemeljil z jezo zaradi postavitve dvojezičnih tabel. Moškega sedaj čaka sodni postopek zaradi resnega poškodovanja javne lastnine.

Dvojezične krajevne table, ki jih je avstrijsko ustavno sodišče prvič odredilo že konec leta 2005, so v Pliberku postavili v začetku julija letos. Oblasti na avstrijskem Koroškem so se vse dotlej skušale tej obveznosti izogniti s pravnimi zvijačami, ki pa so jih ustavni sodniki kot nezakonite razveljavili z več odločbami, nazadnje julija letos.

Takoj po postavitvi dvojezičnih krajevnih tabel v Pliberku so na eni izmed njih neznani storilci premazali slovenski napis. Enako dejanje se je ponovilo avgusta. Policija storilce še išče.

UMETNOST - Svoje stvaritve bodo predstavili slikarji in ustvarjalci iz keramike

Ex tempore Piran 2010 že vabi

Začetek v soboto z žigosanjem platen, zaključek pa 4. septembra s slovesno podelitvijo nagrad in odprtjem razstav nagrajenih del

V soboto se bo v Piranu začel že 45. slikarski ex tempore

PIRAN 2010: od sobote, 28. avgusta, ko se začne PIRAN - Z žigosanjem slikarskih podlag (v nekdanjem skladišču soli Monfort v Portorožu, v Ljubljani, Celju, Mariboru, Novi Gorici, Brežicah, Pulju in na Reki) se bo v soboto začel Ex tempore Piran 2010, do slovesne podelitve nagrad in odprtja razstav v soboto, 4. septembra, pa bodo na vrsti še številni spremljevalni dogodki (vse informacije na www.obalne-galerije.si).

Člani mednarodne strokovne žirije 45. slikarskega ex-tempora Majda Božeglav-Japelj, Renzo Grigolon (I), Sabina Salamon (HR) in Toni Biloslav. Podelili bodo 28 nagrad, med njimi tudi Grand Prix. Razstava nagrajenih in izbranih del pa bo od 4. do 30. septembra v nekdanjem skladišču soli Monfort v Portorožu.

Njihovi kolegi Franco Bertoni (I), Iztok Maroh (SLO), Blaženka Šoić Štebih (HR) in Tatjana Sirk pa bodo ocenjevali izdelke na 11. ex-temporu keramike. Med 112 keramiki iz 20. držav je žirija na podlagi prispelega fotografskega materiala v ožji izbor uvrstila 55 keramičnih del, na-

gradili pa bodo 4 nagrade. Dela bodo razstavljena v Galeriji Hermana Pečariča v Piranu (do 10. oktobra). Posebnost bo še predstavitev publikacije Ekspresija zemlje 2, ki zajema drugo petletno obdobje Ex-tempora keramike Piran, v kateri so objavljeni strokovni teksti Marine Baričević, Franca Bertonija, Dragice Čadež, Rachele Riviere, Tatjane Sirk, ki sodijo med poznavalcev te zvrsti.

Izmed številnih spremljevalnih dogodkov zaslužijo pozornost enotedenska kiparsko delavnico v kamnu na Valobranu na Punti, v soboto, že drugi piranski maraton štafelajskega slikarstva po mestu (doslej prijavljenih že več kot 90 udeležencev), razstava Genius loci Lera v Casermi v KPSS, jutrišnja otvoritev razstave keramike v Tartinijevi hiši in koncert skupine Vruja v centru "Georgios" (v organizaciji Skupnosti Italijanov Piran).

Slavnostna podelitev nagrad bo 4. septembra ob 20. uri na Tartinijevem trgu (voditelj Danijel Malalan, kulturni program Strast ljubezni Plesnega teatra Igen Celje).

POLITIKA - Čeprav se besedni dvoboj med Bossijem in Casinijem zaostreje

Berlusconi hoče spraviti skupaj hudiča in žegnano vodo

Danes bo Bossiju ponudil uresničitev federalizma v zameno za vstop UDC v vlado

BERGAMO - »Berlusconi se preveč obotavlja, upajmo, da bo bolj odločen. Vlada s stranko, kakršna je Casini-jeva, bi bila kot sprejetje tehnične vlade,« je prepričan Bossi, za katerega so predčasne volitve edini izhod iz sedanje politične zagate. »Casinijeva stranka ni bila z nami na zadnjih volitvah, zato bi bil njen vstop v vlado tako, kot da bi šel v vlado nekdo, ki je bil volilno poražen. Raje ne, ampak Berlusconi je vedno preveč previden. Bolje se je takoj lotiti problema, da ne preteče preveč časa,« je modroval vodja Severne lige pred današnjim sestankom s premierom.

Tudi ob tej priložnosti se Bossi ni izognil zmerjanju Casinija in njegove stranke. »Casini je nesramen, je kot tisti, ki nimajo zaslug in kvalitet, pa zato zmerjajo druge. Casini je tisto, kar ostaja od demokristjanov, tistih lopovov, ki so izdali sever.« Toda tudi tokrat, kot že v nedeljo, se je ozmerjanec takoj odzval na Bossijeve besede. »Psovke, ki mi jih je vljudno znova namenil Bossi, jasno dokazujejo, kakšna napaka je bila predati državo v take roke,« je dejal Casini. »Njegovi zavezniki bi se morali zbuditi preden bo prepozno. Mi smo prej kot ostali naznanili, na kakšno pot je krenila država, na takšno, kot si je Italijani res ne zaslužijo.«

Bossi se bo danes ob jezeru Maggioro v spremstvu Roberta Calderolija sestel s premierjem Berlusconiem. Napovedal je, da mu bo svetoval večjo odločnost. »Če mora vlada naprej, mora biti v stanju opravljati svoje naloge. Biti tam za nič pomeni varati ljudi,« je nadaljeval Bossi. In še: »Jaz hočem odnesti domov vse tisto, kar je možno, na demokratičen način. Padanci niso banditi. Če pa bo potrebno prerivanje, so ramena naših ljudi vedno dobra. Prepričan sem, da bodo rezultati prišli, kajti mi imamo nekaj, česar drugi nimajo. Imamo zaupanje.«

Kljub Bossijevi odločnosti glede UDC nekateri politični opazovalci napovedujejo, da mu bo Berlusconi danes v zameno za Casinijev vstop v vlado ponudil uresničitev federalizma. Kajti, če pade vlada, pade tudi federalizem. Premierovi odposlanci se namreč že pogajajo s Casinijevimi, poleg tega pa Berlusconi računa, da bo prepričal tudi nekatere Finijeve pristase, govori se o kakem ducatu. Še posebno potem, ko je Italo Bocchino s svojim predlogom za razširitev vladne koalicije naletel na hladen sprejem ali celo nasprotovanje pri ostalih Finijevih somišljenikih.

Umberto Bossi z mečem v roki na prazniku Severne lige, kjer je naznanil, da je Berlusconija seznanil s svojim nasprotovanjem zavezništvu z UDC

ANSA

POLITIKA - Veltroni v odprtem pismu Sveto zavezništvo proti Berlusconiju vodi v polom

RIM - Ker je možnost predčasnih volitev vse bolj verjetna, so se začeli premikati tudi v opoziciji. Nekdanji sekretar Levih demokratov Walter Veltroni se je včeraj oglasil z dolgim odprtim pismom, naslovljenim na Italijane, v katerem razlaga, kaj bi sam naredil v trenutni italijanski politični situaciji.

Veltroni ocenjuje, da preživljamo »najbolj noro in gnusno politično pletje«, kar jih pomni, in da tvegamo, da to »bolno monarhijo« nadomesti »gola zaščita obstoječega«. Vlada večina je eksplodirala, kraljuje nepomirljivo osebno in politično sovraštvo s toni, kakršni niso v uporabi med zavezniki, ampak med najhujšimi sovražniki. Toda Veltroni, potem ko je spomnil, da je Demokratska stranka pod njegovim vodstvom leta 2008 dosegla 34-odstotni konsenz, kar je največji volilni rezultat v zgodovini italijanskega reformizma, svari pred možno alternativo. Boji se namreč, da bi Berlusconijev zaton odprl pot za »novo strankarstvo brez strank«, kar bi bil

WALTER VELTRONI

ARHIV

sistem, ki odvzema oblast državljanom. Da bi se izognili tej nevarnosti, Veltroni zavrača »sveta zavezništva« proti Berlusconiju, kajti edina kredibilna zavezništva pred in po volitvah so tista, ki so zasnovana na realnem skupnem programu. Le tako se bo lahko levica predstavila z reformističnim projektom za radikalne spremembe. V primeru vladne krize pa nekdanji vodja demokratov dopušča tudi take rešitve, ki bi na hitro omogočile urediti javne finance in reformirati volilni zakon.

Združenja potrošnikov napovedujejo grenko vrnitev s počitnic

RIM - Italijane čaka grenka vrnitev s počitnic, napovedujejo združenja za zaščito potrošnikov, ki so izračunala, da bo podražitev cen in tarif znašala v povprečju 1118 evrov na družino več kot lansko leto. Več nas bo stalo ogrevanje in prevoz, dražji bodo učbeniki in proizvodi za dom. Po podatkih, ki jih je zbral nacionalni observatorij združenj Federconsumatori in Adusbef, bo prihodnjo jesensko-zimsko sezono največja podražitev doletela ogrevanje. Seveda se bo s podražitvami ponovno skrčila kupna moč družin, ki jih je že prizadela gospodarska kriza. Od leta 2007 do letos se je kupna moč zmanjšala za 9,6 odstotka, ugotavljajo na observatoriju in dodajajo, da je nujna davčna razbremenitev družin s fiksnimi dohodki in zamrznitev cen in tarif.

Vlada pritiska na Fiat zaradi Melfija

RIM - Odločitev Fiata, da trem od slovljenim delavcem prepreči vrnitev na delo kljub nasprotni odločitvi sodnika, ni naletela na dober sprejem pri vladi. Minister za infrastrukturo Altero Matteoli je včeraj dejal, da je treba »razsodbe spoštovati, četudi nam niso po volji«. »Če je Italija pravna država, to ne more biti od primera do primera, ampak vedno. Tukaj imamo razsodbo in treba jo je spoštovati,« je Matteoli izjavil ob robu mitinga CL v Riminiju. Trije odpuščeni delavci so včeraj, kot so bili napovedali, poslali pismo predsedniku republike Napolitanu, ki jim je zvečer odgovoril. Zapisal je, da bi moralo podjetje (Fiat) ravnati tako, kot so odločili sodniki.

Karabinjerji aretirali mafija med kopanjem

REGGIO CALABRIA - Karabinjerji iz Taurianove so včeraj aretirali 36-letnega sina vodje lokalne n'dranghete Micheleja Facchinerija, ki je 25. februarja letos pobegnil iz hišnega zapor. Moškega, protagonista krvave vojne organiziranega kriminala v Cittanovi, so v kopalke oblečeni karabinjerji nič hudega sluteč zalotili med kopanjem z družino na obali Vibbo Valentie. Izsledili so ga z zasledovanjem družinskih članov in ga našli med tisoči kopalcev na gosto obljudeni obali.

S tiskovne konference finančnih stražnikov v Pesaru

ANSA

DAVKI - Široka akcija proti malverzacijam s San Marinom

Finančna straža odkrila dobro milijardo skritih dohodkov

RIM - Boj proti utajevanju davkov se nadaljuje, v središču pozornosti pa je še vedno davčni paradiz San Marino. Finančna straža je na začetku leta sprožila širok akcijski načrt proti mednarodnim davčnim goljufijam in utaji davka na dodano vrednost v poslovnih odnosih med državljani Italije in San Marina. Od januarja je bilo opravljenih 330 preverjanj, med katerimi so finančni stražniki odkrili za več kot 850 milijonov evrov prikritih dohodkov in za približno 240 milijonov evrov neplačanega davka na dodano vrednost. Skupaj torej milijardo in 90 milijonov evrov utaje. Trenutno je v teku nadaljnjih 800 davčnih kontrol.

V okviru preiskav Finančne straže je bila včeraj izvedena operacija v Pesaru, kjer so odkrili podjetnika s celo vrsto fiktivnih družb s sedežem v San Marinu. Inšpekcija finančnih stražnikov je omogočila razkritje posebnega mehanizma skrivanja dohodkov, ki si ga je zamislil poslovnež iz Mark. Finančni stražniki so namreč rekonstruirali povezave med neko italijansko družbo in dvema družbama v pravnem režimu San Marina. Tako je bilo mogoče ugotoviti, da je dejanski administrator vseh treh družb omenjeni poslovnež iz Pesara, kar je preiskovalcem omogočilo odkriti, da je nosilec poslovnih odnosov, ki naj bi zadevali San Marino, v resnici italijanski državljani. Ta bo moral sedaj poleg visoke denarne kazni v državno blagajno vrniti približno 14 milijonov evrov utajenega dohodka in milijon in pol evrov neplačanega davka na dodano vrednost.

EVRO

1,2611 \$ -0,70

EVROPSKA CENTRALNA BANKA 24. avgusta 2010

valute	24.8.	23.8.
ameriški dolar	1,2611	1,2704
japonski jen	106,19	108,23
kitajski juan	8,5719	8,6391
ruski rubel	38,9655	38,9130
indijska rupija	59,1520	59,2900
danska krona	7,4487	7,4494
britanski funt	0,81930	0,81690
švedska krona	9,4165	9,3940
norveška krona	7,9410	7,9030
češka krona	24,888	24,805
švicarski frank	1,3156	1,3160
estonska krona	15,6466	15,6466
madžarski forint	280,71	280,71
poljski zlot	4,0220	3,9904
kanadski dolar	1,3409	1,3292
avstralski dolar	1,4301	1,4181
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	4,2418	4,2238
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7080	0,7085
braziljski real	2,2433	2,2280
islandska krona	290,00	290,00
turška lira	1,9335	1,9336
hrvaška kuna	7,2785	7,2770

EVROTRŽNE OBRETNOSTI 24. avgusta 2010

	1 mesec	3 meseci	6 mesecev	12 mesecev
LIBOR (USD)	0,26438	0,32922	0,54563	-
LIBOR (EUR)	-	-	-	-
LIBOR (CHF)	0,10500	0,15833	0,22833	-
EURIBOR (EUR)	0,634	0,890	1,145	-

ZLATO

(999,99 ‰) za kg

31.222,52 € +101,53

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE 24. avgusta 2010

vrednostni papir	zaključni tečaj v €	spr. v %
------------------	---------------------	----------

BORŽNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA		
GORENJE	12,60	-0,55
INTEREUROPA	3,77	-
KRKA	66,44	-0,64
LUKA KOPER	16,00	-0,06
MERCATOR	137,97	+0,07
PETROL	241,03	-1,08
TELEKOM SLOVENIJE	91,68	-1,33

BORŽNA KOTACIJA - DELNICE		
ABANKA	-	-
AERODROM LJUBLJANA	24,89	+0,08
DELO PRODAJA	-	-
ETOL	-	-
ISKRA AVTOELEKTRIKA	-	-
ISTRABENZ	7,20	+2,86
NOVA KRE. BANKA MARIBOR	10,55	-0,09
MLINOTEST	-	-
KOMPAS MTS	-	-
NIKA	-	-
PIVOVARNA LAŠKO	16,99	-5,56
POZAVAROVALNICA SAVA	8,20	-1,09
PROBANKA	-	-
SALUS, LJUBLJANA	439,12	-0,20
SAVA	159,97	+2,26
TERME ČATEŽ	-	-
ZITO	-	-
ZAVAROVALNICA TRIGLAV	16,90	+1,87

MILANSKI BORŽNI TRG 24. avgusta 2010

delnica	zaključni tečaj v €	spr. v %
AZA	1,08	-0,83
ALLIANZ	80,5	-2,42
ATLANTIA	14,29	-1,52
BANCO POPOLARE	4,42	-2,27
BCA MPS	0,909	-2,10
BCA POP MILANO	3,55	-2,40
EDISON	0,88	-1,50
ENEL	3,7	-1,14
ENI	15,49	-1,65
FIAT	9,22	-2,02
FINMECCANICA	7,85	-2,42
GENERALI	14,22	-1,25
IFIL	-	-
INTESA SAN PAOLO	2,267	-0,66
LOTTOMATICA	10,5	-2,23
LUXOTTICA	18,23	-0,49
MEDIASET	4,74	-1,40
MEDIOBANCA	6,28	+2,18
PARMALAT	1,90	+0,21
PIRELLI e C	5,21	-0,76
PRYSMIAN	12,4	-3,73
SAIPEM	26,43	-1,38
SNAM RETE GAS	3,64	+0,07
STMICROELECTRONICS	5,58	-2,45
TELECOM ITALIA	1,01	-1,84
TENARIS	13,43	-2,68
TERNA	3,117	+0,24
TISCALI	0,098	-1,70
UBI BANCA	7,13	-2,13
UNICREDIT	1,90	-2,51

SOD NAFTE

(159 litrov)

71,40 \$ -0,32

IZBRANI BORŽNI INDEKSI 24. avgusta 2010

indeks	zaključni tečaj	sprememba %
SLOVENIJA		
SBI 20, Ljubljana	819,72	-0,41
SBITOP, Ljubljana	3.271,64	-0,18

TRG JV EVROPE		
CROBEX, Zagreb	1.860,94	-0,84
BIRS	817,86	-0,16
FIRS, Banjaluka	1.392,92	-0,73
Belex 15, Beograd	628,73	-0,47
SRX, Beograd	252,37	-0,61
BIFX, Sarajevo	1.462,19	-0,34
NEX 20, Podgorica	-	-
MBI 10, Skopje	2.348,27	-0,48

DRUGI TRGI		
Dow Jones, New York	10.040,45	-1,32
Nasdaq 100	1.775,27	-1,83
S&P 500, New York	1.051,87	-1,45
MSCI World, New York	1.093,23	-0,05
DAX 30, Frankfurt	5.935,44	-1,26
FTSE 100, London	5.155,95	-1,51
CAC 40, Pariz	3.491,11	-1,75
ATX, Dunaj	2.413,66	-1,64
PX, Praga	1.152,3	-2,36
EUROSTOXX 50	2.614,54	-1,74
Nikkei, Tokio	8.995,14	-1,33
STI, Singapur	2.922,85	-0,10
Hang Seng, Hongkong	20.658,71	-1,10
Composite, Šanghaj	2.650,31	+0,41
Sensex, Mubaj	18.409,35	+0,04

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.eu

Primorski
dnevnik

DEVIN-NABREŽINA - Toponomastična dilema v dvojezični občini

Portopiccolo: umetno ime za bodoče umetno naselje?

V občinskem statutu so vse vasi in kraji omenjeni dvojezično - Bo to obveljalo?

»Carneade. Chi era costui?« se je v začetku osmega poglavja Manzoni-jevih Zaročencev spraševal kurat don Abbondio. Slabi dve stoletji po njegovem literarnem vprašanju bi se lahko v devinsko-nabrežinski občini podobno zemljepisno vprašali: »Portopiccolo, kaj pa je to?«

Do konca julija je bilo to ime na Tržaškem popolnoma neznano. V krajevnih sredstvih javnega obveščanja se je prvič pojavilo ob predstavitvi načrta bodočega novega naselja na območju nekdanjega kamnoloma pri Sestlanskem zalivu v devinsko-nabrežinski občini: 120 hotelskih apartmajev, 396 turističnih rezidenc, 1.223 podzemskih parkirišč, 25 trgovskih, obrtnih in umetniških obratov, 11 kavarin in restavracij. Načrt je predstavila družba Serenissima SGR, imenovala ga je Portopiccolo.

A Portopiccolo ni le ime načrta, temveč mnogo več. Nekaj dni po predstavitvi je devinsko-nabrežinski župan Giorgio Ret v pogovoru za Primorski dnevnik omenil »naselje Portopiccolo.« Ali to pomeni, da je bodoče, še ne nastalo naselje že dobilo svoje ime?

Vprašanje ni od muh.

Kajti: posledično odpira celo vrsto drugih vprašanj.

Prvo je preprosto: kdo je tisti, ki lahko poimenuje novo naselje? Zasebnik, ki je njegov lastnik? Krajan, ki bo do v njem (prej ali slej) prebivali? Občina, na ozemlju katere se naselje nahaja?

Drugo vprašanje je narodnostne narave. Devinsko-nabrežinska občina je dvojezična občina. Katero bo slovensko ime bodočega naselja? Majhno pristanišče? Portič? To ime - Portič - bi bilo verjetno glede na druge že obstoječe portiče na Tržaškem zelo reduktivno, saj, na primer, v bližini že obstaja kriški portič (Mul), ki pa nima v zaledju takega zidanega naselja, kot ga bo imel Portopiccolo.

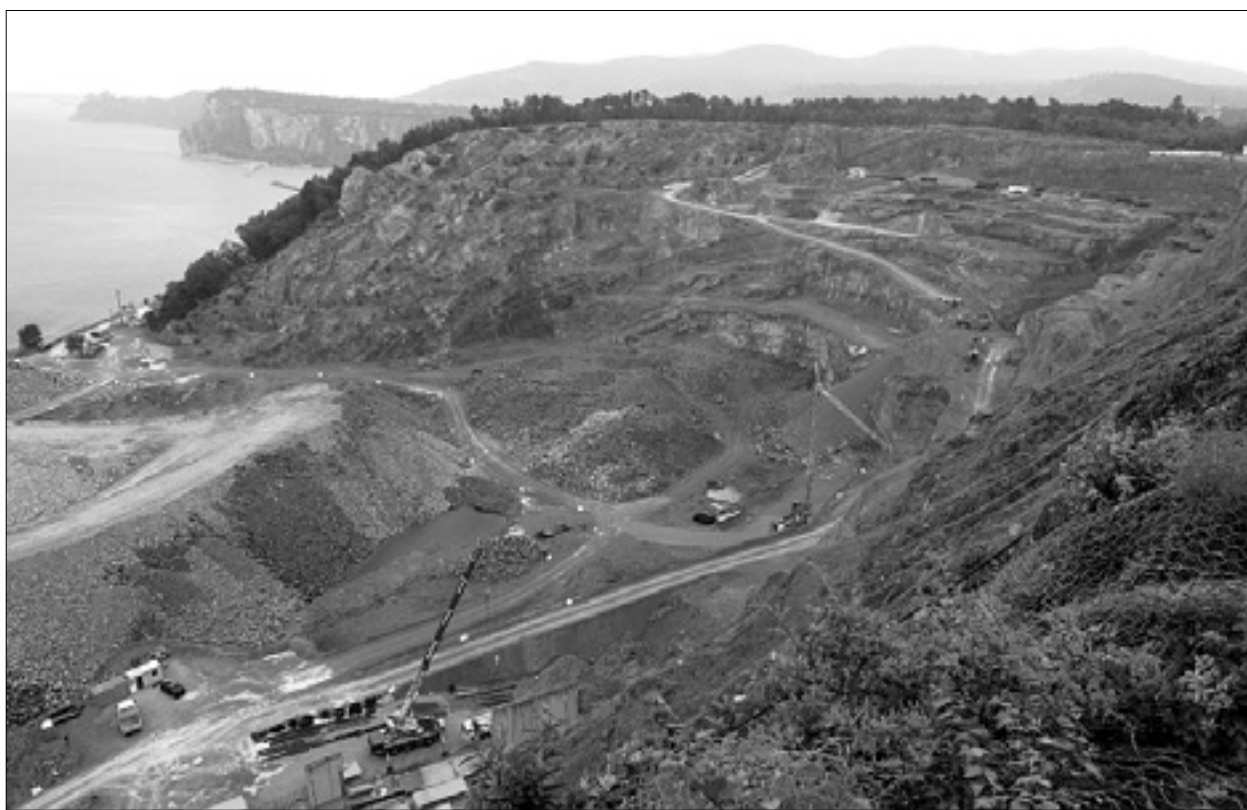
Zahteva po slovenskem imenu novega naselja ni iz trte izvita. Je po občinskem statutu predvidena.

Občinski statut Občine Devin-Nabrežina, nazadnje popravljen 30. junija 2004 (to je za časa desnosredinske uprave), v prvem odstavku 9. člena (Ozemlje ter občinski sedež) omenja, da je občina sestavljena iz sledečih vasi oziroma krajev: Aurisina-Nabrežina, Aurisina S. Croce-Nabrežina Križ, Aurisina Cave-Nabrežina kamnolomi, Aurisina Stazione-Nabrežina Postaja, Borgo S. Mauro-Naselje Sv. Mavra, Cergoglio-Cerovlje, Duino-Devin, Malchina-Mavhinje, Medeazza-Medjevas, Precenico-Prečnik, Prepotto-Praprot, S. Giovanni di Duino-Štivan, Sistana-Sesljan, Slivia-Slivno, Ternova-Trnovca, Villaggio del Pescatore-Ribiško naselje in Visogliano-Višovlje. Imena vasi so napisana dvojezično tudi v italijanski verziji statuta. Bo postal Portopiccolo 19. naseljeni kraj v občini? In edini brez slovenskega imena?

Ko bi tako bilo, bi bili bržda priča kršenju občinskega statuta.

Pa že samo umetno vsiljeno ime Portopiccolo bi bilo navzkriž z občinskim statutom, in sicer z 2. odstavkom že omenjenega 9. člena. Ta pravi: »Občina popolnoma priznava izvirno mikrotoponomastiko kot zgodovinsko in kulturno bogastvo skupnosti, ne glede na jezik, v katerem je izražena.«

Območje, na katerem bo nastalo bodoče naselje ima svoje izvirno ledinsko ime: Afrika. S tem imenom je zabeleženo na zemljevidu Tržaško ozemlje, ki sta ga leta 1977 izdala Založništvo tržaškega tiska in Slovenska matica v Ljubljani. Na tem zemljevidu je območje tik pod obalno cesto, na-

sproti Naselja sv. Mavra, imenovano kot Boršt. To ledinsko ime je na istem območju omenjeno tudi na zemljevidu Trst in okolica z doberdobskim Krasom, ki ga leta 2004 ob svoji 100-letnici izdalo Slovensko planinsko društvo Trst. Na tem zemljevidu je območje, kjer bo nastalo bodoče naselje, označeno kot Bivši kamnolom.

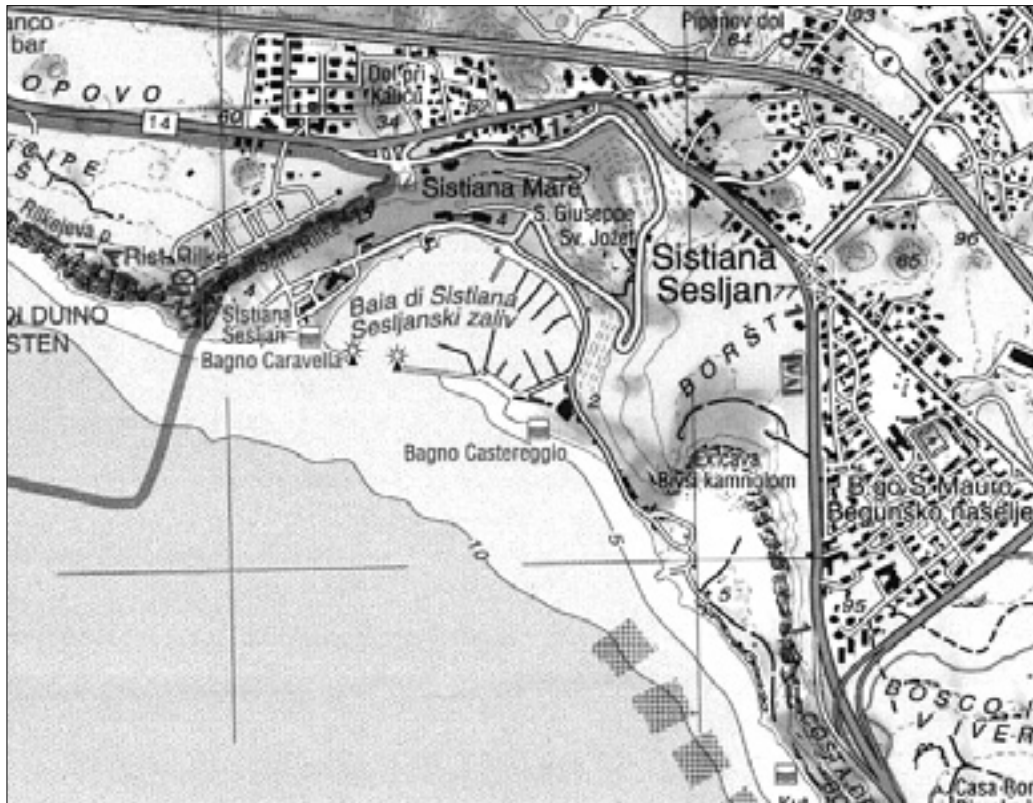
Izvirna toponomastika torej obstaja. Občina bi jo morala - po statutu - priznati. Kajti: Portopiccolo ni za tisto območje nič drugega kot vsiljen tujek.

Nekaj podobnega se je pred kakimi štirimi desetletji zgodilo v zgornji občini pri Briščikih z nastankom prav tako umetnega naselja Girandole. Naselje sicer sodi pod Briščike, vsiljeno italijansko ime (povzeto po vetrnicah, v obliki katerih so bile zgrajene hišice) pa je obstalo in prevladalo (brez kakega ustreznega slovenskega imena).

Se bo nekaj takega - v brk občinskemu statutu - ponovilo v devinsko-nabrežinski občini z bodočim naseljem Portopiccolo?

Marjan Kemperle

Zgoraj: dela v bivšem kamnolomu pri Sestlanskem zalivu; desno: zemljevid Tržaškega ozemlja SPDT z ledinskima imenoma Boršt in Bivši kamnolom; spodaj: bodoči Portopiccolo (računalniška simulacija)

TRENTO - Včeraj

Našli mrtvega gobarja

Na težko dostopnem gozdnatem območju blizu naselja Navinai v pokrajini Trento so včeraj popoldne našli truplo 64-letnega Renata Paceja. Upokojenec, ki je že dolga leta stanoval v Trstu in je bil na počitnicah pri sorodnikih v rodnem kraju Cinete Tesino, se je v soboto popoldne odpravil nabirat gobe, za njim pa se je izgubila vsaka sled. Od nedelje zjutraj ga je iskalo 120 ljudi, včeraj ob 13.30 pa ga je mrtvega našla skupina gorskih reševalcev in gasilcev. Okoliščine nesreče še raziskujejo, morda je bil zanj usoden padec.

SV. SERGIJ Delegati Fiat-Zastave v petek v Trstu

V Furlaniji-Julijski krajini se bosta konec tedna mudila predstavnika sindikata Samostanli iz Kragujevca, v katerega so organizirani delavci avtomobilskih tovarn Zastava in Fiat Srbija. Njihov obisk ponuja možnost za pogovor o kar se da aktualnem vprašanju, saj je Fiatov poverjeni upravitelj Sergio Marchionne le pred dobrim mesecem napovedal selitev produkcije iz tovarne Mirafioni v Kragujevac ...

Rajka Veljović in Zoran Mihajlovič se bosta v petek ob 18.30 udeležila debate v Ljudskem domu v naselju Sv. Sergija, kjer poteka Praznik levce. Naslednje jutro bosta sodelovala na tiskovni konferenci, ob 18. uri pa na novi javni debati, tokrat na levičarskem prazniku v Fiumicellu.

KVESTURA - Po dveh letih prepušča mesto Giuseppeju Padulanu

Slovo kvestorja Zonna: »Stavil sem na preventivo«

Pozitiven statistični obračun z upadom kaznivih dejanj - V 90. letih je dvakrat aretiral Feliceja Maniera

V pisarni tržaškega kvestorja je bil včeraj čas slovesa. Francesco Zonno, nekdanji vrhunski kriminalist, bo danes že po dveh letih zapustil Trst, jutri bo prevzel vodenje kvesture v Firencih. Na njegovo mesto prihaja dosedANJI videmski kvestor Giuseppe Padulano, ki je v Trstu začel svojo kariero, pred dnevi pa mu je župan Furio Honsell s pohvalnimi besedami izročil pečat mesta Videm.

Kvestor Zonno je pisarno včeraj že začel pospravljati, na omarici so na kupu ležale fotografije iz časov njegovih preiskovalnih podvigov. Na novinarski konferenci se je zahvalil Tržčanom in izjavil, da je vzljubil mesto, v katerem so življenjske razmere idealne. V teh dveh letih je vztrajno poudarjal pomen preventivnih akcij in sodelovanja z občani. Odgovoren je bil tudi za varnostne razmere ob večjih dogodkih, ki so stekli povsem mirno in brez zapletov (omenil je italijansko-nemški vrh, vrh G8, vsedrjavno zborovanje sindikata CGIL in srečanje treh predsednikov ob Mutijevem koncertu).

Obračun je pozitiven, saj se je število kaznivih dejanj, ki so jih v Trstu v zadnjih dveh letih zabeležili policija, karabinjerji in finančna straža, zmanjšalo za dobrih 17 odstotkov (ob strani je razpredelnica s podatki). Nasproten je trend kaznivih dejanj, povezanih z drogami. »Zelo smo bili pozorni na preventivo. Proti mamilom, ki kvarijo mlada življenja, se moramo dan za dnem boriti. Izvedli smo tudi kontrole z izurjenimi psi pred šolami, a odzivi niso bili pozitivni. Morda ni bilo jasno, da so to preventivne, ne pa represivne akcije,« je dejal. Kvestor je bil v Trstu v središču pozornosti tudi zaradi konfliktnih odnosov s sindikati in podrejenimi, ki so mu očitali, da se pri sprejemanju odločitev ne posvetuje z njimi. Reorganiziral pa je nekatere policijske postaje, jim odvzel birokratske naloge in tako omogočil, da učinkoviteje nadzorujejo svoja območja. Kmalu naj bi Kvestura v sodelovanju z Deželo FJK ustanovila prvo tržaško enoto policistov z izurjenimi psi.

Ob koncu je Zonno spregovoril o Feliceju Manieru. Nekdanji mafijski bos z Brente, ki ga je Zonno v letih 1993 (na Capriju) in 1994 (v Turinu) kar dvakrat aretiral in ga naposled prepričal, da sodeluje s preiskovalci, je od ponedeljka svoboden človek. »Teža kriminalnih dejanj, ki jih je njegova skupina izvedla v Venetu in Emiliji-Romagni, je ogromna. Sodeloval pa je s pravico in prestal kazen. Zadovoljen sem,« je komentiral Zonno. Včeraj se je srečal tudi s tržaškim županom Robertom Dipiazzo, ki mu je podaril prvi DVD Koncerta prijateljstva (pripravila ga je televizija RAI). (af)

Kvestor Francesco Zonno na poslovnem srečanju. Od jutri bo vodil policijo v Firencih

KROMA

PODATKI O KAZNIVIH DEJANJH V TRŽAŠKI POKRAJINI

Število kaznivih dejanj, ki so jih v zadnjih treh letih prijavili sodstvu policija, karabinjerji in finančna straža. Podatke zbira italijansko notranje ministrstvo.

Vrsta kaznivega dejanja (seznam ni popoln)	1.8.2007 - 31.7.2008	1.8.2008 - 31.7.2009	1.8.2009 - 31.7.2010	Razlika med 3. in 1. obdobjem
Umori	0	2	0	0,0 %
Nenamerni uboji (1)	20	13	14	-30,0 %
Spolne zlorabe	28	13	19	-32,5 %
Spolni odnosi z mladoletnimi	10	6	2	-80,0 %
Tatvine v stanovanjih	565	469	452	-20,0 %
Tatvine v trgovinah	470	459	540	+14,9 %
Vse tatvine	5076	4263	4192	-17,4 %
Ropi v bankah ali poštinih uradih	3	0	0	-300,0 %
Vsi ropi	76	48	61	-19,7 %
Prikrivanje ukradenega blaga	82	78	106	+29,2 %
Oderuštvo	2	2	2	0,0 %
Navadne in spletne goljufije	476	317	251	-47,3 %
Povzročanje škode	1324	1386	1301	-1,7 %
Prepovedane droge (2)	125	132	145	+16,0 %
Izkoriščanje prostitucije	35	24	26	-25,7 %
Skupno število kaznivih dejanj	10.889	9747	9023	-17,4 %

(1) skoraj vsi v prometnih nesrečah; (2) proizvodnje, trgovanje in razpečevanje

KZ: nujna prijava zalag vina

Kmečka zveza obvešča vinogradnike, da morajo prijaviti morebitne količine vina, ki so jih imeli v zalogi dne 31. julija. Rok za predstavitev prijave zapade v petek, 10. septembra 2010. Te obveznosti so oproščeni samo privatni končni porabniki in trgovci na drobno. V prijavi mora biti vino razvrščeno po kakovosti in sicer, črna in bela vina, namizna vina, vina s kontroliranim poreklom, vina z geografskim poreklom, neglede na leto proizvodnje. Kmečka zveza je na razpolago za izpolnjevanje prijav do torka 7. septembra.

Na Kontovelu o pravi do hiše

Hiša je pravica je naslov dvodnevnega zasedanja, ki ga združenje za socialno promocijo Kruh in vrtnice prireja v petek in v soboto v dvorani Društvene gostilne na Kontovelu. Sodelovali bodo podpredsednik zahodnokraškega rajonskega sveta Roberto Cattaruzza, sindikalist Renato Kneipp, predstavnik združenja Eugenio Curiel Alessio Chiaroti, arhitekt Giorgio Zeriali, predstavnik združenja Penombre Edvino Ugolini in Gianni Urini (filmski krožek Ficc). Začetek ob 19. uri.

NABREŽINA - Praznik krompirja

V znamenju lepega vremena in dobrega obiska

V Nabrežini je bilo prejšnji konec tedna spet živahno. Po uspelem praznovanju vaškega zavetnika sv. Roku, ki so ga obhajali v dneh okrog velikega šmarna, je pri nabrežinski železniški postaji potekal 2. praznik krompirja.

Od petka do ponedeljka so se na velikem prireditvenem prostoru vrstili razni koncerti in lepota tekmovanja (izbirali so različne »miss krompir«). Na svoj račun so prišli otroci, saj so jim pripravili razne igre in igrala, svoje proizvode pa so ponujali tudi nekateri kramarji in člani raznih združenj (postavili so tudi manjši sejem, izkupiček prodaje pa posvetili misijonom).

Pravi protagonist dogajanja pa je bil seveda krompir: prodajali so ga tako surovega kot v številnih različicah: njoke z ragujem, z golažem, s kraškimi siri, pa tudi sladke cmoke in še marsikaj.

Praznik krompirja so ob podpori devinsko-nabrežinske občine priredili združenji Ajser 2000 in Proloco Mitreo, devinski Motoclub, namiznoteniško društvo iz Seslana, italijansko-madžarsko združenje Pierpaolo Vergerio, župnija Naselja sv. Mavra in kmetije Pertot iz Nabrežine in Kralj iz Slivnega.

Lepo vreme je privabilo številne obiskovalce, posebno množičen pa je bil ponedeljkov obisk, ko je na oder stopila priljubljena tržaška glasbena skupina Bandomat.

DRUŠTVO PROMEMORIA - Napoved v tiskovnem sporočilu o obeležju Unije Istranov

Ploščo hočejo odstraniti

Na Goldonijevem trgu naj bi to storili danes ob 18. uri - »Nesprejemljivo, da združenje zasebnikov na lastno pobudo postavlja plošče na javne objekte«

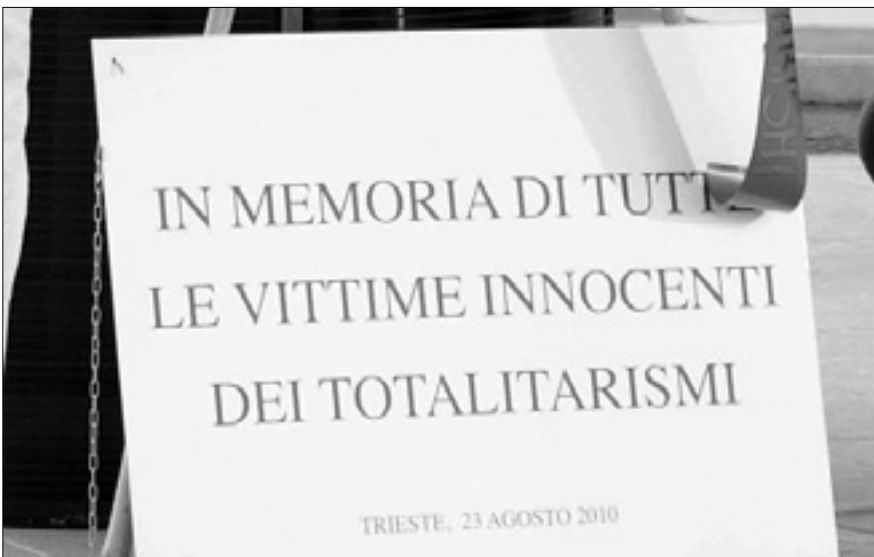
Objavljamo tiskovno sporočilo, ki ga je poslal predsednik društva Promemoria Sandi Volk.

Društvo Promemoria je osuplo nad dejstvom, da so 23. avgusta ob 18. uri na Trgu Goldoni pripadniki policije, mestnih redarjev in karabinjerjev prisostvovali, ne da bi posredovali, postavitvi posvetilne plošče (»V spomin vseh nedolžnih žrtev totalitarnih režimov«) Unione degli istriani (Unije Istranov), zasebnega združenja, na javni objekt na Trgu Goldoni, ki je Tržčanom poznan kot »stojalo za CD-je«. Toliko bolj spričo dejstva, da je šlo za predčasno javno napovedano in reklamirano pobudo. Društvo izraža zaprepačenost nad dejstvom, da se v Trstu dovoljuje, da združenje zasebnikov na lastno pobudo postavlja posvetilne plošče na javne objekte. Če v Trstu še vedno velja načelo o enakosti pred zakonom, je po tem, kar se je včeraj (v ponedeljek, op. ur.) zgodilo na Trgu Goldoni, vsak zasebnik popolnoma upravičen, da po mili volji in na podlagi lastne brezprizivne odločitve postavlja posvetila in spominske plošče na katerokoli javno zgradbo ali objekt.

Društvo opozarja, da si je poleg vsega Unija Istranov, ki ji predseduje slikoviti gospod Lacota, za katerega so izmišljotine in »kreativne« interpretacije dogodkov in dejstev že običajne, dobesedno izmislišla spominski dan (»Evropski dan spomina na žrtve stalinizma in nacizma«), ki naj bi ga Evropski parlament domnevno

Plošča, ki jo je v ponedeljek na Goldonijevem trgu postavila Unija Istranov, omenja »vse nedolžne žrtve totalitarizmov«

KROMA

določil z resolucijo št. 213 z dne 2. 4. 2009. V resnici omenjena resolucija prosi (in torej ne odloča in določa), naj se 23. avgust proglasi za »Dan spomina na vse žrtve vseh totalitarnih in avtoritarnih režimov«. Kar je bistveno drugače, tudi ker je v resoluciji fašizem večkrat izrecno

uvrščen med totalitarne oz. avtoritarne režime. Ker je to, kar se je zgodilo, popolnoma nesprejemljivo, društvo Promemoria izjavlja, da v primeru, da za to ne poskrbijo pristojne ustanove in oblasti, bo za odstranitev plošč poskrbelo samo, in sicer 25. avgusta ob 18. uri.

POKRAJINA - V kopališču Ausonia štiridnevna kulturna prireditve Borders and Happenings

Medsebojno spoznavanje mladih različnih narodnosti

Od jutri do nedelje vrsta pobud - Poseben večer posvečen Titovemu slonu Sonyju

Spodbujanje medsebojnega spoznavanja in kulturne izmenjave med mladimi različnih narodnosti je namen štiridnevne kulturne prireditve Borders And Happenings (Meje in dogodki), ki bo od jutri do nedelje v kopališču Ausonia na tržaškem nabrežju. Pobudo prireja kulturno združenje Skavillage v okviru istoimenskega projekta, ki ga je podprla pokrajinska uprava na podlagi programa za politike za mlade in za športne dejavnosti, ki sta ga sklenila pristojno ministrstvo in Dežela Furlanija-Juljska krajina. Na tej osnovi bo v kopališču Ausonia (nabrežje Traiana št. 1) vrsta kulturnih dejavnosti, katerih prvenstven namen je ovrednotenje različnih kultur, ki sobivajo v tržaški pokrajini ter krepitev prijateljskih stikov in sodelovanja, ki so jih sklenili mladi različnih narodnih skupnosti.

Poseben večer bo posvečen indijskemu slonu Sonyju, ki ga je Indira Gandhi leta 1972 podarila Titu. Slon Sony je preživel skoraj 40 let v zoološkem vrtu na Brionih, v katerem je umrl aprila. Prireditelji bodo Sonyju na čast tudi postavili kip v naravni velikosti, na njegovi koži pa bodo zemljevidi krajev, ki so zaznamovali njegovo življenje, in sicer Delhija, Beograda, Zagreba, Trsta (v katerem je nastal ta projekt), Berlina (kot simbol enotne Evrope) in seveda Brionov.

Prireditve Borders And Happenings so predstavili včeraj na sedežu pokrajinske uprave pokrajinska odbornica za politike za mlade Marina Guglielmi in predstavniki številnih združenj in partnerjev, ki sodelujejo pri pobudi. Kot je poudarila odbornica Guglielmijeva, sodi prireditve v okvir dveh poti, ki ju je začrtal njen resor. Pokrajinska uprava namreč po eni strani spodbuja medsebojno spoznavanje in izmenjavanje izkušenj med mladimi z namenom oblikovanja manj razdrobljene in bolj evropsko naravnane družbe. Po drugi strani pokrajina podpira samostojnost mladih in njihovo vključevanje v delovni svet. Prireditve Borders And Happenings, ki predvideva med drugim na inovativen način pobude za sodelovanje med mladimi, kot sta skupno kuhanje ali poslušanje glasbe, je povedala odbornica, popolnoma odgovarja prizadevanjem pokrajinske uprave.

Borders And Happenings bo uvedlo jutri ob 18. uri srečanje, na katerem se bodo ob skodelici kave srečali konzuli in drugi predstavniki raznih evropskih držav. Na srečanju bo vsak govoril o različnih načinih priprave in uživanja ka-

Prireditve Borders And Happenings so predstavili na sedežu pokrajinske uprave. Spodaj indijski slon Sony

KROMA

ve ter o gostoljubju, ki je značilno za različne narodne skupnosti. Ob tej priložnosti bodo tudi predvajali kratek animirani film Dušana Kastelica po pesmi Iztoka Mlakarja Čikorja an kafe. Uradno odprtje bo ob 19. uri s predstavo Fabiole Faidiga Circus Meme, ki se bo lotila teme zgodovine in spomina, a tudi narave, cirkusa in pop kulture. Izhodišče predstave je zgodba indijskega slona Sonyja. Posebni gostje bodo direktor zoološkega vrta na Brionih Eduard Kolić, »zgodovinski« čuvaj Titovega slona Timotej Pejcin in živalozdravnik Branimir Reindl, ki je bil ob Sonyju do zadnjega trenutka. Prav slonu Sonyju pa bo posvečena »večetnična« večerja, ki jo bodo skupaj pripravili mladi iz številnih lokalnih združenj in krožkov v petek ob 20. uri. Na večerjo bodo povabili predstavnike raznih narodnih skupnosti na Tržaškem.

V soboto bo ob 21. uri koncert slovenske skupine trubačev Donald trumpeT, ki bo igrala tradicionalno glasbo z območja nekdanje Jugoslavije, od Srbije do Bosne in od Slovenije do Makedonije. Štiridnevna prireditve se bo zaključila v nedeljo z video-aperitivom Borders And Happenings, ki ga bosta pripravila Den Baruca in Matteo Puppi. Ob 19. uri bodo namreč predstavili in predvajali video o prireditvi, ki ga bosta posnela v prvih treh dneh.

A.G.

CHAMBER MUSIC

Poklon ruski tradiciji

ANNA KRAVTCHENKO

Tržaško združenje Chamber music prireja tudi letos klavirski festival. Od 20. septembra do 14. oktobra se bo v mali dvorani gledališča Verdi zvrstilo šest koncertov, katerih rdeča nit bo poklon ruski klavirski tradiciji.

Uvodne takte bo **20. septembra** ob 20.30 ponudil mladi ruski glasbeni talent Daniil Trifonov, ki se je že izkazal in zasedel prvo mesto na lanskem 3. mednarodnem tekmovalstvu Repubblica di San Marino v New Yorku. Tržaškim poslušalcem bo postregel z glasbo Beethovna, Chopina in Musorgskega. Ruska duša bo zaživela še v ponedeljek, **27. septembra**, ko bosta na oder stopila Alexander Gadžijev in Giuseppe Guarrera. Gadžijev je v svoj repertoar vključil Čajkovskega in Schumanna, Guarrera pa Chopina in Prokofjeva.

Zadnja bo **4. oktobra** nastopila ruska pianistka Sofija Gulyak, ki si je v preteklih mesecih zagotovila prvo nagrado na klavirskem tekmovalstvu v Leedsu. V Trstu bo zagrnila Bacha-Businija, Schumanna, Rahmaninova in Kreislerja. Veliki finale bo na sporedu **14. oktobra** v znamenju prepletanja italijanske in ruske tradicije - v Mozartovih skladbah se bo predstavil godalni orkester iz Turina ob spremljavi izvrstne pianistke Anne Kravtchenko.

Dodatna glasbena bisera bosta na sporedu v četrtek, **23. septembra**, z argentinskim pianistom Nelsonom Goernerom, ki se bo preizkusil v Chopinovih skladbah. V četrtek, **30. septembra**, pa bo na sporedu koncert pianista Emanueleja Arciulija, ki se bo poklonil nočnim simfonijam.

Abonma za celoten festival oz. posamezne karte si lahko od 1. septembra zagotovite v prodajalni Ticket point na Korzu 6/c.

KONEC TEDNA

Pesniški vikend

Ljubitelji poezije bodo ponovno prišli na svoj račun ta konec tedna, ko bo v mestu prireditve »Trst ...vabilo poeziji«.

Združenje Poezija in solidarnost je pripravilo namreč dvodnevni spored, s katerim želi obeležiti tretjo izvedbo pesniškega natečaja Vabilo poeziji. Zmagovalce bodo v soboto razglasili in nagradili v kavarni San Marco; nagrajevanje se bo pričelo ob 17.30.

Naslednjega dne (v nedeljo ob 17.30) pa bo na sporedu Praznik kultur, na katerem bodo prebirali pesmi, ki so nastale v različnih jezikovnih sredinah (italijanski, slovenski, hrvaški, češki in drugih).

Prebiranju pesmi na vrtu Večkulturnega centra Arca dei Colori (Ulica Morpurgo 7/2 pri Domju) bo sledil »večkulturni prigrizek«.

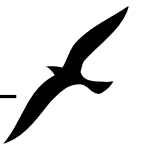
ZNANOST - Devet raziskovalcev in tehnikov inštituta OGS na ladji Explora

V Kalabriji bodo raziskovali vzroke morskega potresa in cunamija iz leta 1905

V soboto se bo devet raziskovalcev in tehnikov Državnega inštituta za oceanografijo in eksperimentalno geofiziko OGS vkrcalo na ladjo OGS-Explora (*na sliki*), s katero bodo pluli proti zalivu Santa Eufemia v Kalabriji. V Tirenskem morju bodo raziskovali razpoko, ki je 8. septembra 1905 povzročila nenavaden val in potres z magnitudo 6,8 Richterjeve lestvice, v katerem je umrlo več kot petsto ljudi. Posebnost ekspedicije predstavljajo metodološke izbire. Razpoko bodo proučili z različnimi metodami, in sicer s tradicionalnimi seizmološkimi prijemi, z morfologijo in batimetrijo, pa tudi z biološkimi in oceanografskimi raziskavami. Raziskovalci bodo ugotavljali, ali bakterije, ki živijo na morskem dnu, prizadenejo izpusti žvepljenih kislin in ogljikovega dioksida, ki počasi uhajajo iz razpoke.

»Delali bomo na različnih globinah, pri obali se bomo spustili kakih petdeset metrov, na odprtem morju pa tudi šeststo metrov globoko,« napoveduje Maria Filomena Loreto, morska geologinja in znanstvena direktorica ekspedicije v okviru projekta z naslovom Istege. Iz hidrotermalnega izvira pri razpoki v zemeljski skorji se izliva voda, ki jo segreva Zemlja. Tu se navadno razmnožujejo različne skupine bakterij, nanje pa znatno vplivajo plini, ki prav tako uhajajo izpod morskega dna.

GLASBA - Violinist Črtomir Šiškovič

Veliko nastopa kot solist in v različnih sestavih

Izšel je tudi cd, ki je nastal v sodelovanju z orkestrom Filarmonica marchigiana

Odkar ga je glasbena pot odpeljala najprej v tujino, nato v Parmo, kjer živi, in na mnoga mednarodna gostovanja, se ime violinista Črtomira Šiškoviča pojavlja na tržaških koncertnih listih ob pomembnejših priložnostih, ko se kot gost, občasno vrne v rodni kraj in ohranja stike tudi s šolo Glasbene matice, kjer se je začela njegova umetniška zgodba. Šiškovič deluje kot svobodni umetnik, koncertira in snema z orkestri in solisti v mednarodnem merilu in je pred kratkim izdal pri založbi Bongiovanni nov cd v sodelovanju z orkestrom Filarmonica marchigiana in z dirigentom Danielejem Agimonom.

Kako je nastal cd z naslovom »Novecento italiano«?

Že nekaj let sem razmišljal o snemanju programa za violino in simfonični orkester, ki bi idealno združil avtorje iz mojega rodnega okolja in iz kraja, kjer zdaj živim, zato sem izbral dva izjemna umetnika, kot sta Luigi Dallapiccola in Ildebrando Pizzetti. Divertimento Tartiniana v tej zasedbi in Koncert za violino in orkester nista bila do sedaj prisotna na diskografskem tržišču, kar predstavlja dodatno vrednost. Program dopolnjuje Suita iz baleta La giara Alfreda Caselle, ki jo je izbral umetniški vodja orkestra prof. Fabio Tiberi, kateremu sem zelo hvaležen, da je podprl ta projekt.

Tartiniana Luigija Dallapiccole je v določenem smislu dvojni poklon istrskima avtorjema, ki utrjuje vaše že dolgoletne vezi s piranskim baročnim skladateljem v intimni, komorni glasbeni dimenziji, ki vam je verjetno najbližja.

Izoblikovanje nežnega, komornega vzdušja te skladbe zahteva pristop k izvajanju, ki me najbolj zaznamuje. Sodelovati z velikim orkestrom pa je nekaj čisto drugačnega, saj pomeni delati z mnogimi ljudmi v kontekstu, kjer detajli postanejo včasih nevidni.

Iz obmejnega območja ste se selili v Parmo. **Kakšen je glasbeni utrip mesta in kakšne priložnosti ponuja?**

Rodil sem se v Trstu v družini slovenske narodnosti, zato sem zelo ponosno raziskoval slovensko glasbeno kulturo od prvih korakov na šoli Glasbene matice s prof. Oskarjem Kjudrom. V združenji Evropi obstajajo danes večje možnosti medsebojnega spoznavanja za italijansko in slovensko kulturo, ki se vedno bolj uveljavlja v širšem mednarodnem prostoru. S svojim delom skušam na določen način predstavljati v stik glasbo teh dveh narodov.

Mislite, da je pedagoško udejstvovanje obremenjujoče za glasbenika s koncertno dejavnostjo?

Trenutno se s poučevanjem ukvarjam le priložnostno, v bodoče pa bi se po-

Črtomir Šiškovič živi v Parmi

globil v to dejavnost. Poleg visokih tečajev, ki jih vodim v raznih krajih, me mika namreč ideja šole akademskega nivoja v sklopu evropskih projektov, ki jo načrtujejo v Gorici pri SCGV Emil Komet.

Kaj pa poletna gostovanja?

Iztekla se je prva turneja po Franciji, točneje po Bretanji, nato sem

v triu nastopil na festivalu v Bohinju, v drugi polovici septembra pa me čaka druga turneja po Franciji, tokrat po Azurni obali.

V načrtu pa je še recital v New Yorku v duu z mojo ženo, harfistko Simono Mallozzi.

Rossana Paliaga

Strokovno vodstvo tudi v slovenskem jeziku

V Ulici Madonna del Mare se nahaja muzej, v katerem je zbran del zapuščine, ki jo je Trstu zapustil grof Domenico Rossetti de' Scander, to so eksponati, posvečeni Francescu Petrarki in Eneju Silviu Piccolominiu.

V muzeju Petrarchesco Piccolomineo, ki se nahaja v tretjem nadstropju hišne številke 13, bosta jutri dve strokovni vodstvi po dokumentarni razstavi »Trieste e la Sublime porta da Pio II all'arciduca Massimiliano d'Asburgo«. Ob 11. uri bo mogoče prisluhniti slovenski vodički, ob 17. uri pa italijanski kustosinji razstave.

Odprtje razstave o burji LaBORatorio

Nekateri jo ljubijo, drugi sovražijo: ne glede na to, kakšno je naše mnenje, je burja nedvomno eden razpoznavnih znakov Trsta. V dvorani Umberto Veruda Palače Costanzi bodo jutri ob 19.30 odprli prvo razstavo, ki je posvečena temu naravnemu pojavu. Razstavo in niz spremljevalnih pobud prireja združenje Museo della Bora, ki se zavzema za ustanovitev »burjinega muzeja«. Na ogled bodo fotografije, predmeti, pričevanja, video posnetki ...kajpak o burji! Na primer vrvi, ki so bile v preteklosti napeljane po mestu, da so se pešci lahko prijeli zanje, ko so bili sunki posebno močni.

Umberto Lupi nadaljuje svoj poletni »tour«

Narečni kantavtor Umberto Lupi bo ponovno nastopil v enem od tržaških predelov. Tokrat bo na sporedu naselje Sv. Sergija: jutri ob 20.30 bo zapel na Trgu 25. aprila.

Včeraj danes

Danes, SREDA, 25. avgusta 2010
LUDVIK

Sonce vzide ob 6.17 in zatone ob 19.56
- Dolžina dneva 13.39 - Luna vzide ob 19.52 in zatone ob 7.01

Jutri, ČETRTEK, 26. avgusta 2010
VIKTOR

VREME VČERAJ: temperatura zraka 28 stopinj C, zračni tlak 1012,1 mb ustaljen, veter 12 km na uro severo-vzhodnik, vlaga 63-odstotna, nebo rahlo pooblačeno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 25 stopinj C.

Lekarne

Do sobote, 28. avgusta 2010
Običajni urnik lekarn: od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Trg Sv. Ivana 5 (040 631304), Ul. Alpi Giulie 2 (040 828428), Milje - Ul. Mazzini 1/A (040 271124).

Sesljan (040 2087331) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30
Trg Sv. Ivana 5, Ul. Alpi Giulie 2, Oširek Sonnino 4, Milje - Ul. Mazzini 1/A. Sesljan (040 208731) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Oširek Sonnino 4 (040 660438).

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Izleti

SKD VIGRED prireja v torek, 31. avgusta, za otroke in spremljevalce, izlet v deželo Rdeče kapice. Odhod iz Šempolaja ob 8.30. Informacije in prijave do nedelje, 29. avgusta, na tel. št. 380-3584580 ali na e-mail: tajnistvo@skdvigred.org.

SKD IGO GRUDEN sporoča, da bo društveni izlet v nedeljo, 5. septembra, v Ziljsko dolino na Koroškem. Odhod ob 8. uri iz Nabrežine, povratek okrog 20. ure. V ceni izleta (35,00 evrov) je všteto kosilo v slovenski gostilni. Vpisovanje v Kavarni Gruden v Nabrežini in v trgovini Kosmina. Info: Vera Tuta (040-299632 ali 339-5281729).

OBČINA DEVIN-NABREŽINA v sodelovanju z zadrugo La Quercia vabi na enodnevni izlet v park Gulliverlandia (Lignano) v sredo, 8. septembra. Info in vpis na tel. št. 335-7611598 (Monica) od ponedeljka do petka od 9. do 17. ure.

SKD BARKOVLJE prireja v nedeljo, 19. septembra, izlet v bolnico Franjo s kosilom v Idriji. Po kosilu ogled Rudarske hiše. Info na tel. št. 040-415797 ali 040-411635 ob uri obedov.

KRUT obvešča, da je še nekaj dodatnih mest za 7-dnevno potovanje od 24. septembra do 1. oktobra v Uzbekistan. Informacije in prijave na sedežu v Ul. Cicerone 8/b, tel. 040-360072 od ponedeljka do petka med 9. in 13. uro.

KRUT obvešča, da se nadaljuje vpisovanje za skupinsko bivanje v Terme Montegrotto od 3. do 12. oktobra. Informacije in prijave na sedežu v Ul. Cicerone 8/b, tel. 040-360072 od ponedeljka do petka med 9. in 13. uro.

Čestitke

Sedaj sta starša postala in RA-JO bosta pestovala. Raji želimo srečne in vesele dni, staršema pa mirne in tihe noči. Nonoti, stric in teti.

V naši ulici bo odslej živo. Bredi in Egonu se je pridružil mali NATHAN. Srečnim staršem in nonotom iz srca čestitamo Cvetka in Lorena z družino.

Hura, danes se veselimo, ker naša draga KLARISA 4x10+5 let ima! Vse najboljše ji voščimo vsi, ki jo imamo radi, posebno pa Karol, Sofia in Patrik.

Mala AYRIN se je rodila, Ingrid in Dariota razveselila. Z Noemi se bo igrala, ringaraja zaplesala. Zdravja, sreče prav iz srca ji želi družina vsa. Stric Fabio in nonota Ivica in Erminio.

Noemi, Ingrid in Dariu Kovic se je pridružila brhka AYRIN. Iskreno jim čestitajo, novorojenki pa želijo vse lepo v življenju družini Pečar in Florenin.

Poslovni oglasi

NUDIMO GRADBENO-OBRTNIŠKA, PLESKARSKA DELA IN KNAUF. Dolgoletna tradicija in garancija.

Janmont d.o.o.

00386(0)5-7686240,

00386(0)-41617838.

Mali oglasi

PRODAM audi A3, ambition, 1.6, letnik 2002, črne metalizirane barve. Info na tel. št. 338-3407804 po 20. uri.

ČRNE IN ČRNOBELE ljubeznive mucke podarim. Tel. št. 040-225068.

DOMAČE SLIVE za marmelado prodajam po ugodni ceni. Tel. št.: 040-420604 (v večernih urah).

PODARIM ljubitelju živali male mucke. Tel. št.: 040-220333.

PRODAM Isuzu Trooper LS, 3000 cc, 159 cv, prevoženih 160.000 km, 7.500,00 evrov. Tel. št.: 348-8865580.

PRODAM domač krompir. Tel. št. 040 - 2024228.

PRODAM posodo za grozdje (10 kvintalov). Cena po dogovoru. Tel. 040 - 814212.

PRODAM rabljeno opremo za fitness. Tel. 347-1796350.

PRODAM vespo GTV 250, letnik 2007, prevoženih le 2.340 km, v odličnem stanju, cena po dogovoru. Tel. št. 335-5702717 ali 040 - 227034, ob uradnih urah.

SONČNO S POGLEDOM NA MORJE: pri Sv. Jakobu prodajamo stanovanje v zelo dobrem stanju (72 kv. m., balkon, dvigalo). Tel: 040 - 44171 ali 327 - 6950659.

V DOLINI dajemo in najem 150-metrsko okusno opremljeno stanovanje v hiši z lepim razgledom na morje. Cena: 1.600 evrov mesečno. Telefonirati samo če resno zainteresirani. Tel. 338-6055075.

ŠTUDENTKA pomaga pri učenju dijakom srednjih šol in dijakom nižjih razredov znanstvenega liceja. Tel. št.: 349-4031872.

Osmice

BORIS PERNARČIČ Medja Vas št. 7, je odprl osmico. Vljudno vabljeni. Tel. št.: 040-208375.

MARČELO IN ERVIN sta odprla osmico v Samatorci št. 22. Tel. 040 - 229180.

OSMICO je odprl v Zgoniku Stanko Milič. Tel. 040-229164.

OSMICO je odprla družina Terčon v Cerovljah št. 30. Tel. št.: 040 - 299435.

OSMICO so odprli pri Batkovih, Repen 32. Tel. št. 040 - 327240.

OSMICO sta odprla Igor in Roberta v Gabrovcu št. 27. Tel. 040 - 229424.

OSMICO sta odprla Korado in Roberta na cesti za v Slivno. Tel. 338-3515876.

PAOLO IN MARINKA sta v Mavhinjah na Punkišči odprla osmico.

PRI REPI NA KONTOVELU sta odprla osmico Slava Starc in Dušan Križman. Toplo vabljeni!

V PRAPROTU je odprla osmico družina Briščak. Frančko in Robi (Bobo) bosta vam točila rujno kapljico.

V SALEŽU sta odprla osmico Sandra in Jožko Škerk.

POLETNI FOTOUTRIP '10

NA POČITNICE S PRIMORSKIM DNEVNIKOM

Poletni fotoutrip se vrača med bralce. Po lanskem velikem uspehu vam vnovič ponujamo temo Na počitnice s Primorskim! Kamorkoli vas bodo ponesli poletni meseci, vzemite s seboj tudi časopisni izvod ali spletni Primorski dnevnik in mu posvetite enega od svojih poletnih posnetkov. Pošljite ga na naš dnevnik preko rubrike Fotogalerije bralcev na spletni strani www.primorski.eu ali po elektronski pošti tiskarna@primorski.eu, lahko pa fotografijo dostavite tudi osebno v uredništvih v Trstu in Gorici.

PIRAN - Mestna galerija

Predstavlja se skupina Kammen

Še do 29. avgusta razstavljajo Anto Kajinić, Mirko Marić in Edin Numankadić

V piranski Mestni galeriji si je mo- goče do 29. avgusta ogledati razstavo sku- pine Kammen. Projekt je nastal v sodelo- vanju s sarajevskim razstaviščem Collegium artisticum in ljubljanskim Cankarjevem do- mom ter s podporo ministrstva za kultu- ro Republike Slovenije. Ime skupine je se- stavljena začetnic njenih treh članov, ki so se na likovni sceni Sarajeva oz. Bosne in Hercegovine pojavili istočasno v sedem- desetih letih s podobnimi motivi. Umetnike Anta Kajinića, Mirka Marića in Edina Nu- mankadića sta tako združevala bodisi pri- jateljstvo bodisi skupno stališče, da se mo- ra umetnost odmakniti od mimetičnega, realističnega in pripovedniškega pristopa ter se usmeriti v iskanje pristnega in izvir- nega likovnega izražanja. Na bosensko- hercegovskem prizorišču se je skupina predstavila leta 1987 z razstavo v likovni ga-

leriji v Zenici. Naslednje leto pa se je pred- stavila v sarajevskem razstavišču Collegium Artisticum. Anto Kajinić, letnik 1953, se je rodil v BiH. V sedemdesetih letih je diplomiral iz slikarstva na sarajevski Akademiji likov- nih umetnosti. Je član Združenja likovnih umetnikov Bosne in Hercegovine, Hrva- škega društva likovnih umetnikov v Za- grebu, Hrvaškega kulturnega društva Na- predak v Sarajevu in Matice hrvatske. Je ustanovitelj Umetniške galerije hrvaškega kulturnega društva Napredak v Sarajevu. Je prodekan na Akademiji likovnih umet- nosti Univerze v Mostarju na Širokem Bri- jugu. Leta 2005 pa je začel delovati kot pro- fesor risanja tudi na univerzi v Dubrovni- ku. V Piranu predstavlja novejša dela. Gre za iverne plošče prekrite z belo oljno bar- vo. Na tej belini lahko opazimo rahle sle-

di podob iz njegovih prejšnjih del, v kate- rih je skrajno povzete like in znake obrav- naval kot na videz nespretno otroško pisavo Mirko Marić, rojen leta 1949 v Ze- nici, je v Sarajevu najprej dokončal šolo uporabnih umetnosti in nato še Akademi- jo likovnih umetnosti. Od leta 1972 je član Združenja likovnih umetnikov Bosne in Hercegovine. Skupaj s Kajinićem je leta 1989 ustanovil tudi Bienale novih likovnih pojavov v Zenici, leta 1990 pa Kiparsko ko- lonijo monumentalne skulpture v Zenici. Umetnik se izraža preko različnih izraznih medijev, ki gredo od akrila na časopisnem papirju do prostorskih postavitev, perfor- mansov, videa ter digitalnih fotografij. V svojih delih pretežno obravnava družbene vsebine. Tokrat se lahko soočamo s kon- ceptualnim projektom izraženim preko fo- tografije. Edin Numankadić se je rodil leta 1948 v Sarajevu, kjer je zaključil pedago- ško akademijo, in sicer oddelek za vizual- ne umetnosti. Nato je študiral še zgodovi- no jugoslovanske književnosti na sarajev- ski Filozofski fakulteti. Od leta 1974 je član Združenja likovnih umetnikov Bosne in Hercegovine. Sodeloval je na različnih umetniških mednarodnih delavnicah. Za svoje umetniško delo je prejel več nagrad in priznanj. Na piranski razstavi srečamo dela istega formata, v tehniki akrila na kar- tonu. Ekspoziti spadajo v ciklus Zapisi in se predstavljajo kot odtrgane strani iz nje- govega intimnega dnevnika. Razstavo si je mogoče ogledati od torka do sobote od 17. do 22. ure, ob nedeljah pa od 20. do 22. ure.

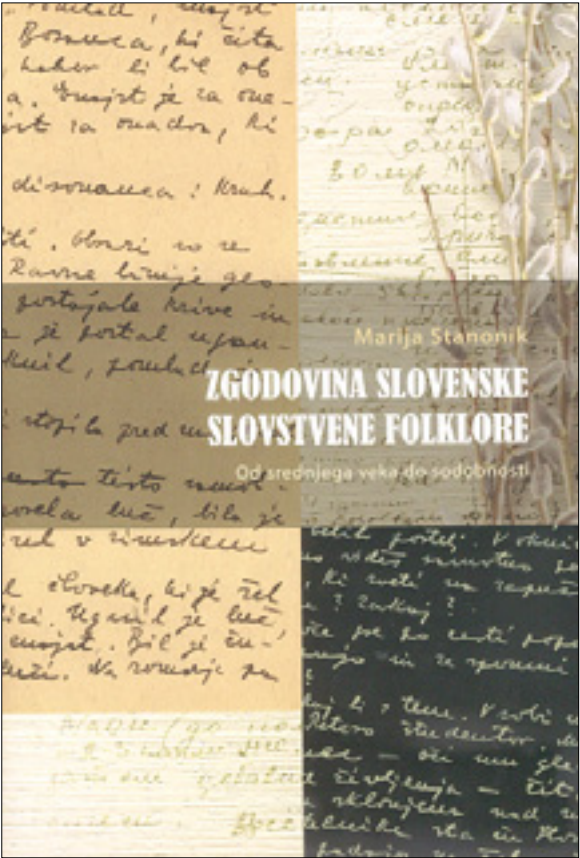
Štefan Turk

SLOVSTVENA FOLKLORA - Marija Stanonik

Rezultat izjemnega in dolgotrajnega raziskovalnega dela

Etnologi- nja Marija Stanonik, naj- vidnejša razi- skovalka slo- venske slov- stvene folklo- re, se je mo- nografske obedaleve te- ga pomemb- nega področja ustvarjalnosti lotila pred- vsem zato, ker tovrstnega si- stematičnega pregleda še nismo imeli. Povzela je svoja dogna- nja iz zadnjih desetletij in jih, z upošte- vanjem ugotov- itev drugih avtorjev, po- vezala v novo celoto. Njen poglobitveni na- men je bil po- magati prvi in prvotni, danes pa vzporedni veji slovenske besedne umetnosti do- seči veljavo, ki ji v slovenski kulturi vsekakor pripada.

Snov v knjigi, ki je izšla pri Slovenski matici, je predstavljena s sodobnih teoretičnih stališč, kar pomeni, da je za avtorico slov- stvena folklor samostojna veja be- sedne umetnosti z njej lastno fe- nomenologijo, žanrskim siste- mom, poetiko pa tudi terminolo- gijo. V primerjavi z narodno ozi- roma ljudsko folklorno pesmijo, ki je bila doslej deležna večje pozor- nosti, je tukaj poudarek na prozi in folklornih obrazcih, saj si avtorica želi, da bi ti dve vrsti slovstvene fol- klore vsaj v strokovni javnosti do- bili pesmim enakovredno mesto. Monografija sistematično predstavlja folklorno motiviko v vezani in nevezani besedi kakor tu- di prizadevanja za njeno zbiranje in raziskovanje. Zgodovinski pre- gled pojavljanja, razvoja in pome- na slovenske slovstvene folklore se začena s poglavjema o srednjem veku in obdobju protestantizma.

Sledijo izčrpnější razdelki o nje- nem položaju od katoliške preno- ve in baroka ter razsvetljenstva in romantike prek bolj razčlenjenega poglavja o obdobju realizma do moderne. Prejšnje stoletje sestav- ljata poglavji o slovstveni folklori v obdobjih ekspresionizma in so- cial(istič)nega realizma, ki sega od tridesetih do konca petdesetih let. Vključuje torej vpliv okupaci- je najprej Primorske in nato vseh slovenskih ozemelj ter čas povoj- ne ideološke diferenciacije. Na tej točki se preged konča, saj sta po- vojna leta raziskala že Ivan Grafe- nauer in Milko Matičetov. Zgodovina slovenske slov- stvene folklore je sad izjemnega ra- ziskovalnega napora Marije Sta- nonik. V treh desetletjih zbrano, sistemizirano in z vidika slovstve- ne folkloristike predstavljeno fol- klorno gradivo je odslej prvič do- stopno na enem mestu. Izčrpno so navedeni tudi upoštevanji viri, ki bodo z množico opomb v veliko pomoč mlajšim raziskovalcem.

Iztok Ilich

POEZIJA - Celje

Veronikino nagrado prejel Andrej Medved

Letošnja Veronikino nagrado za najboljšo pesniško zbirko leta 2010, vred- no 4000 evrov bruto, je sinoči v Celju prejel pesnik Andrej Medved, in sicer za pesniško zbirko Razlagalec sanj. Kot je pesnik povedal za STA, je to zagotovo zadnje priznanje, ki nekaj velja v Sloveniji, poleg drugih nagrad, ki se podelju- jejo za poezijo. Predsednik žirije za Veronikino nagrado Ivo Svetina je v utemeljitvi nagrade zapisal, da je Razlagalec sanj brez dvoma eden od Medvedovih pesni- ških vrhov, zagotovo pa je v enoletni slovenski pesniški produkciji vrh, ki ga ži- rija za Veronikino nagrado nikakor ni mogla spregledati. »Pesništvo Medveda je staro že več kot štiri desetletja, v katerih je pesnik zorel v samosvojo in izjemno pesniško in imaginativno osebnost. Izhajajoč iz slovenskega ultramodernizma s konca 60. let prejšnjega sto- letja, je skozi štiri desetletja in vse večje število izdanih zbirk, postajal prav po- seben 'fenomen', pojav, ki jih v slovenski, pa tudi v evropski poeziji ni prav veli- ko. Kajti Medvedov 'razvoj', če pri poeziji oziroma umetnosti sploh lahko go- vorimo o čem takšnem, je bil izjemno sklenjen, homogen, sam sebi zvest in se ni spogledoval s postmodernističnimi, bolj ali manj suhimi rokavi, pri katerih je temeljno vlogo igrala t.i. medbesedilnost,« je zapisal Svetina. Poudaril je, da Medved v Razlagalcu sanj uspešno združuje tako mišljenje kot pesništvo, pri če- mer se ne odpoveduje čutni nazornosti. Njegova poezija je prepolna čutno za- rečih podob, ki so zagotovo tudi posledica Medvedove ljubezni do slikarstva. Na včerajšnji prireditvi v organizaciji celjske Fit medie so podelili tudi zlat- nik poezije, ki ga je prejela Neža Maurer. Za Nežo Maurer literarna kritika pravi, da je poslednja vitalistka pesniške literature. Napisala je več pesniških zbirk za odrasle in otroke ter prek 80 otroških radijskih iger in povesti, prevedenih v več jezikov. Za Veronikino nagrado so bili letos nominirani še Miljana Cunta, Primož Čučnik, Jure Jakob in Peter Semolič. Žirija, ki so jo sestavljali Ivo Svetina (pred- sednik), Darja Pavlič in Mojca Pišek, je pri ocenjevanju upoštevala pesniške zbir- ke, ki so izšle med lanskim 1. junijem in letošnjim 30. majem. (STA)

Antologija sodobne ruske poezije

Pri Centru za slovensko književnost je izšla antologija sodobne ruske po- ezije. Antologija Sodobna ruska poezija, ki jo je uredil ruski pesnik Dimitrij Kuz- min, vsebuje dela 25 pesnic in pesnikov, ki sooblikujejo zelo heterogeno podo- bo sodobne ruske poezije. Kot je na včerajšnji novinarski konferenci dejala ru- ska pesnica Jelena Fanjalova, ki je v antologiji zastopana z dvema pesmima, je Sodobna ruska poezija delo, ki združuje zelo raznolik spekter pesnic in pesni- kov in ponuja celovit pregled političnega, kulturnega in družbenega stanja v so- dobni Rusiji. Kot je v predgovoru zapisal Kuzmin, je želel prikazati čim širšo in raznoliko podobo, tudi kar se tiče razpršenosti generacij in geografije. Prav tako se med zastopanimi avtorji zelo veliko razlik kaže tudi v sami vsebini pesniškega izražanja. (STA)

Na ves glas

Phrases For The Young
Julian Casablancas
Synth-pop
Rough Trade, 2009

»Na ves glas« bomo tokrat predstavili prvenec Phrases For The Young ameriškega glasbenika Juliana Casablancasa, ki je širši javnosti bolje znan kot frontman oziroma vodilni pe- vec ameriškega indie-rock benda The Strokes.

Casablancas je svoje prve glasbene korake opravil že v naj- tniških letih, ko je v švicarskem zasebnem zavodu Institut Le Rosey spoznal kitarista Alberta Hammonda Jr. V naslednjih le- tih se je Casablancas preselil v New York, kjer je s Hammon- dom leta 1998 ustanovil skupino The Strokes. Casablancas je preživel razburkano najstništvo, predvsem za- radi družinskih problemov, ki so privedli do ločitve med njegovi- ma staršema. Julian je svoje slabo počutje »gasil« z alkoholom, ta- ko da je moral že pri petnajstih letih na zdravljenje ... Z glasbenim projektom The Strokes se je ponovno postavil na noge in leta 2001 izdal ploščo Is This It. Album je vseboval enajst komadov, v ka- terih so prišli do izrazca glasbeni okusi Casablancas in drugih čla- nov (Velvet Underground, Ramones, The Cure, itd). Bend je ta- koj zaslovel na svetovni glasbeni sceni in ponovno obudil takrat nekoliko »zaspani« indie-rock. V naslednjih letih je zasedba izdala še dve plošči Room On Fire in First Impression of Earth. A povrnimo se h Casablancasovemu prvcu Phrases For The Young. Ploščo sestavlja osem komadov za »borih« štiri- deset minut glasbe. Casablancas je album posnel sam, pri ne- katerih pesmih pa mu je priskočil na pomoč glasbenik Mike Mogis. V komadih se prepletajo garage, rock, synth-pop in ce- lo folk ritmi, vse pa je »zabeljeno« v omaki, ki zelo spominja na osemdeseta leta! Ploščo uvaja hitri komad Out of The Blue, ki se poslu- šalcem takoj vtisne v spomin. Nato sta na vrsti Left&Right in The Dark, ki najbolj spominja na plošče skupine Strokes, in sin- gle 11th Dimension, v katerem zaznamo sintetizirane klavia- ture, ki so prisotne na vsej plošči. V osrednjem delu albuma lah- ko prisluhnemo posebnemu synth-bluz komadu 4 Chords of The Apocalypse, skoraj country pesmi Ludlow St. in »vesolj- ski« baladi Glass. Na koncu je še čas za umirjeni komad Tou- rist, s katerim se Casablancas otožno poslovli ...

Rajko Dolhar

FRANCIJA - Najbolj glasna razna civilna gibanja, Cerkev in francoska opozicija

Kritike na račun Pariza zaradi izгона Romov

Francija pripravlja srečanje nekaterih držav o priseljevanju - Med vabljenimi ni Romunije in Bolgarije

PARIZ - Francoska vlada je povabila ministre za priseljevanje nekaterih članic Evropske unije (EU) na srečanje v začetku septembra, na katerem naj bi govorili o problemu priseljevanja v uniji, je včeraj poročal bruseljski spletni bilten EUobserver. Medtem pa je Pariz deležen čedalje ostrejših kritik zaradi odločitve o izgonu večinoma romunskih Romov.

Na seznamu povabljenih na ministrsko srečanje 6. septembra so notranji ministri Nemčije, Italije, Španije, Velike Britanije in Grčije, poleg njih pa še predstavnik Kanade in belgijsko predsedstvo EU. Slednje naj bi bilo sicer na seznam vneseno šele naknadno. Kot piše EUobserver, pa je predvsem zanimivo, koga ni na seznamu povabljenih. Tako med vabljenimi ni ministrov Romunije in Bolgarije, torej držav, v kateri Francija trenutno vrača Rome. "Vabila nismo prejeli," je zatrdil tiskovni predstavnik romunskega notranjega ministrstva.

V Parizu sicer že danes pričakujejo dva visoka predstavnika romunske vlade, ki se bosta sestala s francoskim notranjim ministrom Briceom Hortefeuxjem in ministrom za priseljevanje Ericom Bessonom. Hortefeux je napovedal, da bo romunsko stran zaprosil za pomoč pri sprejemanju Romov. "Pričakujemo boljše sodelovanje, saj gre za romunske državljane," je dejal.

Francija je prejšnji teden začela deportacijo Romov v njihovo državo izvora in do konca avgusta naj bi tako izgnala okoli 800 Romov. Francoska vlada vztraja, da Romi odhajajo iz Francije prostovoljno, potem ko vsaki odrasli osebi izplačajo 300 evrov plus dodatnih 100 evrov za vsakega otroka. Na romunskem notranjem ministrstvu so prejšnji teden potrdili, da se Romi v Romunijo vračajo v okviru postopka t. i. prostovoljne vrnitve po francoskem upravnem pravu, doslej pa je vlada v Bukarešti v pomoč ponudila samo deset policistov.

Odločitev francoskega predsednika Nicolasa Sarkozyja za rušenje nelegalnih romskih naselij in izgon tujih Romov je sprožila številne kritike tako v Romuniji kot tudi v vrstah francoske opozicije in različnih civilnih gibanj ter tudi Cerkev. Papež Benedikt XVI. je v nedeljo pozval k sprejemanju različnosti, pri čemer sicer Romov in Francije ni izrecno omenil. Zelo kritičen pa je bil duhovnik iz mesta Lille na severu Francije Arthur Hervet, ki je dejal, da "moli za to, da bi predsednika Sarkozyja zadela kap". Hervet se je za izjavo kasneje opravičil. Notranjemu ministru pa je v znak protesta tudi vrnil državno priznanje, ki ga je prejel.

Kritičen pa je bil tudi nadškof iz mesta Aix-en-Provence na jugu države Christophe Dufour, ki je dejal, da so razprave, ki dajejo vtis, da obstajajo manj vredni narodi, nesprejemljive. Francosko vlado je pozval, naj spoštuje ljudi, ki večinoma mirno živijo v Franciji že dlje časa.

Francoska opozicija pa poudarja, da želi Sarkozy, ki se sooča z zelo nizko priljubljenostjo v javnosti, s preusmeritvijo pozornosti na Rome, privabiti volivce skrajne desnice ter odvrniti pozornost od resničnih problemov, kot je gospodarska kriza. "Sram me je zaradi svoje države," je dejal francoski poslanec v Evropskem parlamentu Vincent Peillon.

Tudi v Bruslju so glede francoskih ukrepov zadržani. Tiskovni predstavnik Evropske komisije Matthew Newman pa je v ponedeljek zavrnil francosko idejo, da bi morali Romuniji zaradi neuspešne integracije Romov onemogočiti vstop v schengensko območje. "V schengenskem sporazumu ni nobenih določil v zvezi z integracijo prebivalstva," je pojasnil.

Francoski minister za evropske zadeve Pierre Lelouche je namreč v članku za časnik Le Figaro zapisal, da Romunije in Bolgarije marca prihodnje leto ne bi smeli sprejeti v schengensko območje, "če ne bosta prevzeli odgovornosti glede Romov". (STA)

Francoski duhovnik Arthur Hervet je v znak protesta notranjemu ministru Briceu Hortefeuxu vrnil priznanje, predsedniku Sarkozyju pa je celo zaželel, »naj ga zadene kap«, vendar se je za to izjavo kasneje opravičil

ANSA

NARAVNE NESREČE - Po zadnjih podatkih ZN

Poplave v Pakistanu neposredno prizadele sedemnajst milijonov ljudi

ŽENEVA - Poplave v Pakistanu, najhujše v zgodovini države, so po zadnjih podatkih Združenih narodov neposredno prizadele 17,2 milijona ljudi, umrlo pa jih je 1500. "Razmere se še slab-

šajo," je včeraj dejala tiskovna predstavnica ZN v Ženevi Elisabeth Byrs. Ob 17 milijonih neposredno prizadetih pa so posredno prizadeti še trije milijoni ljudi. Gre predvsem za ljudi, ki bodo zara-

di poplav izgubili delo, je pojasnila predstavnica ZN.

Nujno pomoč potrebuje osem milijonov oseb, najbolj pa so prizadeti kmetje. Zaradi poplav je namreč uničenih 3,2 milijona hektarjev kmetijskih površin. Vodja nujnih operacij pri Skladu ZN za pomoč otrokom (Unicef) Louis-George Arsenault je v ponedeljek mednarodno skupnost opozoril, da mora nujno pospešiti svojo pomoč Pakistanu, pomanjkanje mednarodne podpore pa označil kot "nenavadno".

Pakistanu je bilo sicer doslej obljubljenih že okoli 800 milijonov dolarjev pomoči, vendar pa večji del te vsote še ni prišel do ljudi. ZN naj bi imeli dejansko zbranih okoli 60 odstotkov od 460 milijonov dolarjev, kolikor jih po lastni oceni potrebujejo za najnujnejšo pomoč.

Pakistanski predsednik Asif Ali Zardari pa je včeraj ocenil, da bo Pakistan potreboval najmanj tri leta, da si bo opomogel po katastrofalnih poplavah, ki so državo prizadele to poletje.

NEPAL - V bližini prestolnice Katmandu strmoglavilo letalo

Umrlo vseh 14 ljudi na krovu

Letalo je bilo namenjeno v Luklo, priljubljeni cilj pohodnikov na območju Everesta, zaradi slabega vremena pa se vračalo v Katmandu

KATMANDU - Nesreče letala s 14 ljudmi na krovu, ki je včeraj strmoglavilo v Nepal, ni preživel nihče. Letalo družbe Agni Air, ki je bilo na poti v Luklo na vzhodu Nepala, a se je zaradi slabega vremena želelo vrniti v Katmandu, je strmoglavilo približno 24 kilometrov južno od nepalske prestolnice. Na letalu nemškega proizvajalca Dornier 228 je bilo šest tujih turistov - štirje Američani, Japonec in Britanec - ter pet Nepalcev in trije člani posadke.

Letalo je strmoglavilo na težko dostopnem območju okrožja Makwanpur, do katerega so se morali prvi reševalci prebiti peš. Vzrok nesreče še ni znan, domnevajo pa, da bi letalo lahko strmoglavilo zaradi slabe vidljivosti in nizke oblačnosti.

Lukla, ki se nahaja 140 kilometrov severovzhodno od Katmanduja, je priljubljeno izhodišče za pohode in izlete v Himalajo, ki ga vsako leto obišče na tisoče turistov. Letališče v Lukli s 550 metrov dolgo nagnjeno vzletno-pristajalno stezo na nadmorski višini 2757 metrov velja za eno najnevarnejših na svetu.

Letalo se je pri strmoglavljenju popolnoma razletelo

ANSA

KITAJSKA

V letalski nesreči najmanj 42 mrtvih

PEKING - V nesreči kitajskega potniškega letala (dvomotornik brazilske izdelave za krajše proge), ki je včeraj med poskusom pristanka strmoglavilo na severovzhodu Kitajske, jih je od 91 ljudi na krovu umrlo 42, 49 pa so jih rešili in odpeljali v bolnišnice. To je poročala kitajska državna televizija, ki je navedla poročilo predstavnika oblasti province. Trije med poškodovanimi naj bi bili tudi v kritičnem stanju. Poleg teh treh naj bi na zdravljenju zadržali še približno trideset oseb.

Takoj po nesreči so poročali le o ranjenih. Letalo letalske družbe Henan, ki ima sedež v istoimenski provinci, je med pristajanjem na letališču mesta Yichun v provinci Heilongjiang zgrešilo pristajalno stezo in zagorelo ter strmoglavilo. V trenutku nesreče je bilo vreme lepo.

Nesreča se je zgodila zvečer po krajevnem času, potem ko je letalo po enournem letu prispelo iz mesta Harbin, prestolnice province Heilongjiang.

V napadu na hotel v Somaliji 31 mrtvih

MOGADIŠ - V včerajšnjem napadu na hotel v somalijski prestolnici Mogadiš je po zadnjih podatkih umrlo 31 ljudi, med njimi šest poslancev. Odgovornost za napad je prevzela skrajna skupina al Šabab, ki je sporočila, da so napadli tiste, ki "pomagajo nevernikom". Napad se je zgodil dan za tem, ko je najbolj nevarna skrajna skupina v državi al Šabab, ki je povezana z Al Kaido, v ponedeljek napovedala vojno "zavojevalcem", vladnim silam in okoli 6000 pripadnikom sil Afriške unije, ki v Mogadišu ščitijo šibko somalijsko vlado.

Dva napadalca, oblečena v vojaške uniforme, sta pred hotelom Muna najprej ubila varnostnika, nato pa vdrla v hotel, ki se nahaja blizu predsedniške palače. Ob vstopu v hotel sta začela streljati okoli sebe, ko so hotel obkrožile vladne sile, pa sta aktivirala eksplozivno telo, ki sta ga imele na sebi. Ubitih je bilo 31 ljudi, od tega šest poslancev, štirje vladni predstavniki in civilisti, med njimi številno osebje hotela. Pred tem so poročali o desetih mrtvih poslancih.

VRH - Javno srečanje na sedežu društva Danica

Delovanje LAS Kras končno stopa v živo

Za jesen napovedujejo razpis, ki bo omogočil delno kritje stroškov za odpiranje bed&breakfastov

Delovanje Lokalne akcijske skupine (LAS) Kras, ki je bila ustanovljena avgusta 2008, stopa v živo. Jeseni bo namreč konzorcij, v katerem so se povezale občine goriškega in tržaškega Krasa, obe pokrajini ter številne druge ustanove, objavil prve razpise, ki so namenjeni razvoju kraškega teritorija na različnih področjih. Prvi na vrsti bo verjetno razpis, ki bo omogočil dostop do finančnih sredstev za odpiranje bed&breakfastov in s tem okrepitev skromnih nočitvenih zmogljivosti na Krasu, le-temu pa bodo sledili drugi posegi.

O priložnostih, ki jih zasebnikom, upravam, kmetijskim podjetjem, društvom in drugim ponuja LAS Kras, ki ima operativni sedež v prostorih občine Tržič, je tekla beseda na javnem srečanju, ki so ga priredili v ponedeljek na Vrhu v sodelovanju z občinami Sovodnje, Doberdob in Zagaj. Na sedežu društva Danica sta občinstvo, ki so ga sestavljali zainteresirani občani iz vseh treh občin, pozdravili sovodenjska županja Alenka Florenin in podpredsednica LAS Kras Nataša Černic, o tehnični plati pobud, ki bodo prispevale k turističnemu, kmetijskemu in okoljskemu razvoju kraškega teritorija, pa je spregovoril direktor LAS Kras Erik Švab. »Maja je dežela prejela naš lokalni razvojni načrt, ki je vreden približno tri milijone evrov. Gre za denar, ki ga je lokalni akcijski skupini preko dežele dodelila EU,« je pojasnil Švab. V načrtu so predvidene intervencije na različnih področjih, ki gredo od prirejanja enogastronomskih dogodkov (192.000 evrov) in podpore turističnim kmetijam (600.000 evrov) do projektov za teritorialni marketing (62.500 evrov), razvoj trajnostnega turizma (220.000 evrov) in kulturno-rekreacijske dejavnosti (220.000 evrov). »Za vsako področje bomo pripravili razpise, ki jih bomo sproti predstavljali. Trenutno je že v pripravi razpis za koriščenje finančne pomoči pri odpiranju bed&breakfastov, za katerega vlada precejšnje zanimanje. Računamo, da bo objavljen oktobra,« je povedal Švab, kateremu so nekateri izmed navzočih izrazili pomisleke v zvezi z zapletenostjo postopka za pridobivanje sredstev in dejstvom, da so v preteklosti nekateri razvojni projekti že propadli. »Ker gre za nepovratna sredstva, ki jih EU vlaga v teritorij, ne moremo mimo določenih pravil. Zainteresiranim bomo vsekakor skušali pri-skočiti na pomoč,« je podčrtal direktor LAS Kras.

»Z javnimi srečanji smo začeli šele sedaj, ker smo morali pred tem počakati na odobritev lokalnega razvojnega načrta. Naš cilj je, da se Kras razvije in postane bolj razpoznaven, za to pa so potrebne sinergije med javnimi ustanovami, združenji in zasebniki. Razvojni projekti na goriškem in tržaškem Krasu morajo biti integrirani,« je povedala Černičeva, Floreninova pa je poudarila, da mora priti do koordinacije med projekti lokalne akcijske skupine in drugimi pobudami za razvoj Krasa. (Ale)

O temah, ki so jih obravnavali na ponedeljkovem srečanju na Vrhu (desno), bo prihodnjo sredo tekla beseda na ronškem županstvu.

BUMBACA

GORICA - Trgovinska zbornica

Za gospodarski razvoj prosijo petnajst milijonov

»Pomoč še vedno potrebna za ublažitev posledic širitve EU in pristopa Slovenije«

Trgovinska zbornica iz Gorice je v minulih dneh naslovila na predsednika italijanske vlade zahtevo po financiranju t.i. Goriškega sklada za triletnje 2011-2013. V zahtevi je navedena vsota petnajstih milijonov evrov, torej pet milijonov evrov letno po zakonu 26/86, katerega namen je pospeševanje gospodarskega razvoja v goriški pokrajini. Državna podpora se izvaja preko financiranja podjetniškega sistema ter gospodarskih in družbenih infrastruktur, v sozvočju z evropskimi pravili in z glavnim ciljem, da se utrdijo do danes doseženi rezultati, so prošnjo po financiranju utemeljili pri Trgovinski zbornici. Dalje pojasnjujejo, da je ustrezna finančna podpora še vedno potrebna za ublažitev posledic, ki jih je prinesla širitve EU proti vzhodu, predvsem pristop Slovenije, za katero je predvidena velika opora razvoju, še navaajo pri goriški Trgovinski zbornici.

»Zavedam se težavnega finančnega položaja, ki ga Italija doživlja - pravi predsednik Trgovinske zbornice, Emilio Sgarlata, - vendar menim, da je pomembno in odločilno, da je gospodarski razvoj na ce-

EMILIO SGARLATA

BUMBACA

lotnem našem ozemlju homogen in usklajen. Drugače bo prišlo do nevarnih neravnovesij in škod, ki jih je treba preprečiti, saj bi takšno stanje imelo ne le gospodarske, a tudi politično-socialne posledice. Ekonomska konjunktura nam seveda ne pomaga, klub temu pa sem prepričan - zaključuje Sgarlata svojo izjavo, ki je po vsebini podobna izjavam zadnjih let, - da bodo predsedstvo dežele FJK in parlamentarci iz Goriške znali podpreti naše zahteve in prispevali k pridobitvi finančnih sredstev, ki bodo zagotovila naši pokrajini vedro prihodnost in razvoj.«

GORICA - Včeraj

Pokopali Berlosa

Včeraj zjutraj so v Gorici pokopali Ramona Berlosa, 35-letnega Goričana, ki je konec julija priznal umor dveh prostitutk. Pogrebnege obreda, ki je potekal v kapeli goriškega pokopališča, kjer so mladeniča tudi pokopali, se je udeležila le Berlosova mati Gloria. 35-letnik je umrl 20. avgusta v bolnišnici v Vidmu. Moški se je namreč 4. avgusta obesil v svoji celici v videmskem zaporu, dva tedna kasneje pa je podlegel posledicam samomorilskega dejanja. Berlosova mati je v prejšnjih dneh preko medijev ostro napadla sile javnega reda, češ da bi morali pazniki 35-letnika stalno nadzorovati, v resnici pa je po njenih besedah ostal sin obešen kar nekaj časa, preden so mu nudili pomoč. Berlosa, ki je bil leta 1996 že obsojen na pet let in devet mesecev zapora zaradi umora Alessandra Paglavca, so julija aretirali zaradi umora Ilenie Vecchiato iz Mester in romunske državljanke Diane Alexiu. Dekleti je ubil s samostrelom, nato pa je truplo pokopal ob reki Ter.

SARA VITO

BUMBACA

V Proračunu za politiko enakosti spolov so različni uradi pokrajine analizirali razna področja, kot so trg dela (iz tega poglavja npr. izhaja, da je v lanskem letu bilo ob delovno mesto več moških kot žensk, in sicer 1.033 proti 641), izobraževanje, demografsko sliko, pokrajinske projekte za spodbujanje enakosti med spoloma, dejavnosti svetnice za enake možnosti ter socialne storitve, ki med drugim omogočajo ženskam bolj usklajevanje dela in družine. »Pomanjkanje fleksibilnosti dela ostaja problem,« je povedala Raimova in s tem v zvezi omenila nov projekt pokrajine »Conciliatempo«, ki ga bo financirala dežela FJK in ki bo namenjen ravno vprašanju usklajevanja dela in družine. Marjeta Kranner je ne nazadnje povedala, da v sklopu spletne strani goriške pokrajine že pripravljajo sekcijo, ki bo posvečena vsem pobudam, projektom in novostim iz področja enakih možnosti. (Ale)

TRŽIČ

Slovo od Conteja

Danes ob 11.30 se bodo v kapeli pokopališča v Tržiču poslovili od Thomasa Conteja, 29-letnega Tržičana, ki je umrl v nedeljo v tragični prometni nesreči na avtocesti A4. Mladeničevo truplo so po opravljeni obdukciji vrnili družini, ki se je odločila za upeljevanje. Truplo bodo iz Tržiča prepeljali v Porpetto, kjer bo potekal pogrebni obred. Do nesreče je prišlo v nedeljo okrog 6.40 zjutraj. Conte se je po nočni zabavi v Lignanu vračal domov z dvema prijateljicama. Za volanom avtomobila Opel corsa je sedela 23-letna Annamaria Belei, ob Conteju pa je s seboj peljala še 26-letno Giorgiano Eleno Panteo. Voznica, ki jo je verjetno premagal spanec, je trčila v avtomobil Ford focus, v katerem sta se peljala zakonca iz Brescie z dvema otrokoma. Conte je bil pri prici trte, deklet pa sta hudo poškodovani.

GORICA - NOVA GORICA

Tudi brez trga bo poroka čezmejna

Zaročenca, ki jima goriška občina ni omogočila poroke na Transalpini, naj bi nazadnje le dočakala doživetje na simbolnem trgu. Iz novogoriške mestne občine so namreč sporočili, da se jima bo v soboto tam pridružil župan Mirko Brulc. Ko je namreč v juliju pricurjla v javnost zgodba o nesrečnem paru, ki mu goriška uprava ni uresničila želje po poroki na Transalpini, se je oglašil novogoriški podžupan Matej Arčon in dejal, da bi jima v Novi Gorici brez težav in po vrhu še z veseljem ustregli, sicer na slovenski polovički trga. Brulc je včeraj povedal, da ju bo prišel tja pozdravit na njuno željo.

Nevesta in ženin - dekle je iz Gorice, njen zaročenec pa angleški državljani - se bo-

sta kakorkoli vzela na obeh straneh meje. V zakon bosta najprej stopila v petek popoldne na goriškem županstvu s civilnim obredom pred občinskim svetnikom Levice in svobode Livio Bianchinijem. V soboto popoldne bo cerkveni obred na Sv. Gori, v Sloveniji, sledila pa naj bi ob 13.30 še tretja etapa, in sicer na Trgu Evrope, kjer naj bi ju pričakal Brulc. Spremljal naj bi ju Bianchini, ki bo na trg povabil še goriškega župana v upanju, da bo po politični liniji naredil vse potrebno za sklepanje porok na tamkajšnjem trgu. Pogojnik je vsekakor obvezen, ker sta se zaročenca prestrašila velikega medijskega odmeva in nista še potrdila namena, da se bosta prikazala na čezmejni trgu.

Transalpina - Trg Evrope

NOVA GORICA - V tretje ne bo šlo, umika se tudi iz mestnega sveta

Brulc ne bo več župan »V Gorici mi segajo v roko«

Čezmejno sodelovanje je bilo v nekem obdobju vzorno »tudi po zaslugi naših zamejcev«

Dosedanji prvi mož novogoriške mestne občine, Mirko Brulc, se jeseni ne namerava več podati v boj za župansko mesto. To je sicer ob zadnji izvolitvi za župana in nato še pred dvema letoma, ko je bil izvoljen kot poslanec v Državni zbor, že javno napovedal, vendar se je v zadnjem času ob bližajočih se lokalnih volitvah vedno glasneje ugovarjal o tem, ali bo kot kandidat Socialnih demokratov (SD) v novogoriški občini vendarle ponovno nastopil prav on. Ugibanj je od včeraj, ko je območni odbor SD v Novi Gorici javno obelodanil ime svoje kandidatke za županske volitve, konec. Kot kaže, se Brulc umika tudi iz novogoriškega mestnega sveta.

Po dveh zaporednih županskih mandatih je torej Brulc kandidaturu prepustil strankarski kolegici Darinka Kozinc, dosedanj podžupanji, poleg tega pa se umika tudi iz novogoriškega mestnega sveta. »Na listi za mestni svet bom kandidiral, vendar na neizvoljivem mestu,« je včeraj povedal Brulc.

»V parlamentu sem podprl zakon o nezdružljivosti funkcij (poslanske in županske, op.n.) in pri tem nameravam vztrajati,« je kot razlog za odstop od županske kandidature navedel Brulc, ki obenem priznava, da se z županske funkcije ni kar enostavno posloviti. »Odgovorno lahko povem, da sem delal zelo pošteno, v želji, da pomagam prav vsem. Bilo je pa velikokrat zelo težko zdržati pritisk različnih lobi. To smo uspeli tudi zaradi dobre ekipe na občini,« pravi Brulc in dodaja, da je sedanja občinska uprava več energije in sredstev posvečala projektom, ki so pomembni na dolgi rok, denimo univerzam, kot pa lepšanju mesta. »Zapuščina ni slaba. Ostaja sicer še nekaj projektov, ki jih bo še treba spraviti v življenje, kot sta čistilna naprava in regijsko odlagališče ... Prepričan sem tudi, da se bo gospodarstvo v občini postavilo na noge, da bo Hit, denimo, zmogel prebroditi krizo kot zmagovalček,« ocenjuje Brulc. Z županskega mesta se poslavlja z lepimi spomini na številne dogodke, ki jim je bil priča. V poslanskih klopeh bo ostal še dve leti in prepričan je, da bo lahko sedaj, ko se bo temu delu lahko še bolj posvetil, naredil veliko za Goriško.

Pri oziranju na pot, ki jo je kot župan prehodil v minulih osmih letih, Brulc izpostavlja sledeče: »Hvaležen sem usodi, da sem bil župan v letih, ko so se na tem območju dogajali izjemni dogodki, ne le za Goriško, temveč za vso Slovenijo. Če se spomnim samo na odstranjevanje ograje skupaj s tedanjim goriškim županom Vitoriom Brancatijem pred železniško postajo, na to, kako sva rezala bodočo žico na

Sabotinski cesti, pa vstop Slovenije v Evropsko unijo, pa na evro, stoletnico Bohinjske proge ... Imel sem dobre prijatelje na drugi strani meje in imam jih še, predvsem Brancatija, zato se je dalo narediti marsikaj in prehitovati čas. To ni bila le moja zasluga, to je bila usoda tega časa in jaz sem ji hvaležen.«

»Sicer pa je bilo čezmejno sodelovanje v nekem obdobju tako, da bi lahko bilo vzor v Evropi. To ni bila samo moja zasluga, to je bila tudi zasluga naših zamejcev, ki so me izdatno servisirali pri informacijah, željah in podobno. Zelo sem jim hvaležen za to. Čez mejo sem dobil tudi veliko italijanskih prijateljev, izjemnih oseb, ki cenijo Slovenijo in Slovence, naš razvoj in razvoj Nove Gorice. Na tem bo treba graditi tudi naprej,« je prepričan Brulc in dodaja, da se bo vedno zelo rad vračal med Slovence v Italijo, ki so ga vedno lepo sprejeli. »Če se kdaj sprehodim po sosednji Gorici, me marsikdo na cesti ustavi in mi seže v roko, to je vedno zelo lep občutek,« zaključuje Mirko Brulc.

Katja Munih

Mirko Brulc,
dvakratni
novogoriški župan

FOTO K.M.

NOVA GORICA - Darinka Kozinc od Mirka Brulca »podedovala« župansko kandidaturu

Združiti želi raznolikosti

O čezmejnih odnosih: Treba je spodbujati projekte, ki so dobri za oba prostora - In o »zamejcih«: Te stike bomo vsekakor nadaljevali

Darinka Kozinc

FOTO K.M.

Darinka Kozinc, kandidatka Socialnih demokratov (SD) za županjo novogoriške mestne občine, se v boj za župansko mesto podaja z veliko izkušnjami na političnem področju. Trenutno je podžupanja na mestni občini. Zagovarja uveljavljanje enakosti med spoloma in želi postati županja vseh občank in občanov, predvsem pa združiti raznolikosti v občini. Kandidaturo Kozinceve podpira tudi sedanji novogoriški župan in njen strankarski kolega Mirko Brulc, ki poudarja njeno dosedanje delovanje v občinski upravi in poznavanje razvojnih možnosti Goriške.

Volilni program Darinke Kozinc temelji na uravnoteženem razvoju mesta in podeželja in ravnovesju med socialno pravičnostjo in konkurenčnostjo, ustvarjanju pogojev za krepitev gospodarstva, obrti in podjetništva v občini, nadaljevanju izgradnje infrastrukture s posebnim poudarkom na mirujočem prometu, gospodarjenju s prostorom in zemljišči v smislu nadaljnega razvoja mesta, okolice in podeželja ob sočasni skrbi za okolje, nadaljevanju investicij s pomočjo evropskih in

državnih sredstev, skrbi za socialni in družbeni položaj in ustvarjanju družabne in socialne mreže Goriške kot centra povezav prebivalcev z različnimi interesi, kulturnimi in športnimi prireditvami.

Glede čezmejnih odnosov s sosednjo goriško občino Kozinceva meni, da je treba uhojeno pot nadaljevati in spodbujati projekte, ki so dobri za oba prostora, med slednjimi poudarja EZTS (Evropsko združenje za teritorialno sodelovanje) in že ustaljene prakse povezovanja na različnih področjih. »To, da čez mejo tudi živijo Slovenci, je naša realnost in te stike bomo vsekakor nadaljevali. Sodelovanje se mora nadaljevati, kljub temu, da na uradni politični ravni ni nekega pravega in prijateljskega odnosa,« poudarja kandidatka za županjo v Novi Gorici.

Kozinceva, ki ima za sabo že dolgo politično pot, je v sedanjem mandatu podžupanja. Izkušnje ima kot dolgoletna svetnica v novogoriškem mestnem svetu, najprej en mandat kot svetnica stranke SDSS, nato pa dva mandata kot svetnica SD. V preteklosti je bila tudi predsednica sveta krajevne skupnosti Solkan. Doslej je že kandidirala za Evropski parlament pri stranki Glas žensk Slovenije. Kozinceva, ki že tri desetletja živi v Solkanu, je končala biotehniško fakulteto v Ljubljani, kjer je zaključila tudi magistrski študij. Bila je dolgoletna ravnateljica na novogoriškem lesarskem šolskem centru, je tudi članica Društva primorskih pisateljev. (km)

NOVA GORICA

Na današnji skupščini se obetajo spremembe v nadzornem svetu Hita

Na današnji skupščini novogoriškega Hita se med drugimi obetajo spremembe v nadzornem svetu družbe. Za novega člana nadzornega sveta bo KAD predlagal Gorazda Podbevška, ki bo nadomestil Mateja Goloba Matzeleta. Ta je junija odstopil s funkcije predsednika nadzornega sveta družbe zaradi razhajanja mnenj s predsednikom uprave Dragom Podobnikom glede nadaljnega razvoja podjetja.

V nadzornem svetu se obetata še dve zamenjavi: Karlo Korče in Aleksander Lisjak (odvetnik novogoriške enote igralniškega sindikata SIDS), ki bosta predstavljala zaposlene, bosta nadomestila Marka Slivnika, ki mu je pretekel mandat, in Žarka Šuligoja, ki je junija prav tako podal odstopno izjavo. Njegovemu odstopu je botrovala izvolitev novega sveta delavcev, zato je mesto prepustil svojemu nasledniku.

Na zasedanju skupščine bodo delničarji odločali še o delitvi bilančnega dobička iz leta 2009 v višini 450.000 evrov; za dividende naj bi imetnikom prednostnih delnic razdelili 434.472 evrov. Dividenda bi tako na delnico znašala 0,16 evra bruto, preostali bilančni dobiček v višini 15.527 evrov pa bi ostal nerazporejen. Delničarji se bodo seznanili tudi z aktivnostmi in pravnim mnenjem glede utemeljenosti vložitve tožb za povrnitev škode članov prejšnje uprave. Delničarji bodo odločali tudi o razrešnici upravi in nadzornemu svetu za lansko leto ter nekaterih spremembah statuta družbe. (km)

TRŽIČ-SESLJAN - Varen prevoz mladine

Še tretji avtobus

Ob koncu minulega tedna kar 1.158 potnikov, od začetka poletja preko deset tisoč

Z avtobusom na varno pot

BUMBACA

Mladina ima na razpolago še tretji avtobus Overnight. Dosedanjima dvema avtobusoma, ki ob koncih tedna povezujejo Gorico, Tržič ter prizorišče večernega in nočnega dogajanja v Sesljanu, je podjetje APT dodalo še enega na relaciji Tržič-Sesljan zaradi naraščajočega števila mladih, ki izkoriščajo to možnost varne poti na kraj sesljske zabave.

Avtobusno progo Overnight so uvedli pred nekaj leti. Izkazala se je za učinkovito potezo, saj se je redno poslužuje skupina že zvestih uporabnikov, ki se jim neprestano pridružujejo novi. O tem priča tudi okoliščina, da so ob koncu minulega tedna trije avtobusi zagotovili varen prevoz kar 1.158 potnikom (od tega 390 iz Tržiča in 139 iz Gorice). Od začetka letošnjega poletja so pri APT-ju že našli preko deset tisoč potnikov, od katerih polovica prihaja iz Gorice in Tržiča.

Tretji avtobus se odpravlja na pot iz Tržiča ob 22.15 in 23.10, iz Sesljana pa se vrača ob 2.10, 3.10 in 4.10. Overnight bo APT zagotavljala še dva vikenda, in sicer 27. avgusta in 4. septembra.

FESTIVALSHOW

»Zvezde« pri Rdeči hiši

Nomadi, Maurizio Vandelli, Irene Fornaciari, Martino Corti, Tony Maiello in Silvia Mezzanotte bodo protagonisti današnjega večera pri Rdeči hiši, kjer bo potekala goriška etapa koncertnega niza Festival Show. Radijski postaji Biričina in Bella e Monella, ki sta že lani priredili glasbeni večer na istem prizorišču, bosta tokrat v Gorico povabili tudi dobitnika oddaje »Veliki brat« Maura Marina, vodstvo večera pa bosta zaupali Veronici Maya. Drevišnji program se bo začel ob 19.30. Večerni godeček bo zahteval tudi uvedbo prometnih omejitev: do jutri bo na ploščadi pri Rdeči hiši in nekaterih bližnjih ulicah prepovedano parkiranje, ulici Blaserna in Kugy pa bosta enosmerni. V ulicah Blaserna, Kugy, Giustiniani in Alviano bodo začasno onemogočena uporaba kolesarskih stez.

KOBARID - V petek in soboto prireditev »Kultura združuje«

Prepletanje jezikov in kultur iz pokrajin v treh državah

Ustvarjalci iz Koroške, Furlanije, Benečije in Posočja bodo poskrbeli za gledališki in glasbeni užitek

KOBARID - Ta petek in soboto bo v Kobaridu druženje kulture Koroške, Posočja, Benečije in Furlanije. Kultura pokrajin, ki so v zgodovini (ne še tako davno tega) bile trgovsko in kulturno močno povezane, saj se je karavana romanske kulture prav čez slovensko ozemlje Benečije, Posočja in Koroške vila proti germanski kulturi in obratno ter nas oplajala in se od nas oplajala. Kulturno druženje organizirajo Občina Kobarid, Krajevna skupnost Kobarid, Fundacija Poti miru Kobarid in Kulturno društvo Čedermac Čezsoča

V petek bodo ob 20. uri na dvorišču Fundacije poti miru uprizorili komedijo GULYAS (Golaž) avtorice Alenke Hain in igralca Aleksandra Tolmajerja, ki prihaja iz slovenskih Radiš na avstrijskem Koroškem. Predstava poskuša s pomočjo kuharskih pripomočkov in recepta za golaž utemeljevati, zakaj je moška prihodnost prav v... no, treba si je ogledati »kulinarično« predstavo. Tolmajer je zrasel v odličnega igralca v amaterski gledališki skupini na Radišah in ob študiju na igralski akademiji v Ljubljani.

Na koncertu kantavtorjev Pesmi brez meja (v soboto ob 20. uri pred KD) pa bodo nastopajo avtorji in izvajalci Peter della Bianca in Borut Skočir iz Posočja; David Klodič iz Beneške Slovenije in Priska Benelli iz iz Pušje vasi (Venzona) v Reziji. Borut Skočir iz Kobarida je domačin, ki se vedno bolj uveljavlja v domačem prostoru: Peter della Bianca iz Bovca že ima nekaj pomembnih nastopov doma in v tujini-lani je nastopil na državni proslavi Priključitev Primorske, ki je bila v Kobaridu; David Klodič je že veteran z nastopi tako v Italiji kot v Sloveniji (tudi na državnem nivoju) in predvsem v Posočju, prav tako je glasbeni motor glasbenega ustvarjanja Beneške Slovenije (zbor Matajur, Beneške korenine, BK Evolution).

Priska Benelli pa je kantavtorica, rojena v Franciji furlanskim emigrantom, ki se je kot šestletna deklica vrnila v kraj staršev v prelepo Pušjo vas. Sama piše tekste in glasbo za svoje songe, ki jih prepeva v francoskem, furlanskem in italijanskem jeziku. Obeta se nam melos slovenskega, italijanskega, furlanskega in francoskega jezika ter bovškega, kobariškega in beneškega narečja. Poezija jezikov brez meja, torej. (MB)

Pogled na Kobarid z enega od okoliških vrhov

SEŽANA - Prireditve se bodo nadlajevale tudi septembra

Ob občinskem prazniku glavno dogajanje ta konec tedna

SEŽANA - Občina Sežana praznuje svoj občinski praznik 28. avgusta v spomin na prve partizanske enote, ki so pod vodstvom Ervina Dolgana leta 1943 prikorakale v Gornjo Branico. Kot vsa pretekla leta bo praznovanje tudi letos obeleženo s številnimi delovnimi dosežki, kulturnimi, zabavnimi in športnimi prireditvami, ki so se pričele že v začetku avgusta, nadaljevale pa se bodo vse do konca septembra. Osrednje dogajanje pa bo ta konec tedna s petkovo slavnostno sejo občinskega sveta, ko bo sežanski župan Davorin Terčon podelil občinske nagrade najzaslužnejšim.

»V Dutovljah smo že ob 40. Prazniku terana in pršuta odprli prenovljeno Bunčeto domaćijo s postavitvijo trajnega Pepinega vrta, na prireditvi Nedelja na Vrheh pa staro šolo na Tabru. Nadaljujemo s cestnimi investicijami na Vrheh. S Kraškim zidarjem je za podpisano pogodbo o oddaji stavbne pravice za 14 let v najem za izgradnjo vrtca v Sežani, kjer bo do začetka prihodnjega šolskega leta bilo zgrajenih med drugim 10 oddelkov vrtca,

saj je problematika povečanega vključitve otrok v vrtec zelo pereča v naši občini. Tako naj bi s prihodnjim šolskim letom zagotovili vsem otrokom možnosti vpisa v vrtec, ki bo lociran zraven obstoječih jaslji. Prenavlja se tudi vrtec v Lokvi. Vrednost celotne investicije znaša več kot 4,8 milijona evrov. Podjetje Marko 5 gradnje iz Kopra izvaja adaptacijo podružnične šole v Lokvi, ki naj bi se dogradila do začetka novembra. Občina Sežana je tudi vodilni partner projekta Kras-Carso, ki je sofinanciran iz programa čezmejnega sodelovanja Slovenija-Italija 2007-2013 in kjer se obnavlja stara občinska stavba, v kateri je predviden informacijski center. Uspešno sodelujemo s krajevnimi skupnostmi. Prijavili smo 18 projektov obnove vaških jeder ter 7 projektov obnove vaških domov. V zadnjih letih beleži sežanska občina naglo rast prebivalstva. Leta 2006 smo imeli 11.990 prebivalcev, sedaj pa že več kot 13.600. Dokončali smo večnamensko dvorano in amfiteater Kosovelovega doma,« je uvodoma na predstavitvi poudaril župan Davorin Terčon.

Podžupan Božo Marinac pa je predstavil letošnje nagrajence in intenzivno sodelovanje z zamejskimi občinami. Pester bo tudi kulturno zabavni program. Mateja Grzetič Žerjal, zadolžena za turizem in promocijo sežanske občine, poudarja, da letošnji program občinskega praznika uvršča kar 61 dogodkov z več kot 200 sodelujočimi. Vrhunec bo sobotno praznovanje na Partizanski cesti in prireditvenih prostorih. Pripravljajo tržnico Dobrote Krasa, društva bodo predstavljala Kraško osmico, predstavila se bodo prostovoljna gasilska društva, krajevne skupnosti pa s štruklji, povorka bo na pot krenila ob 14.uri.

V petek se po 18.uri na dvorišču Vinakrasa obeta že 3. kulinarčno glasbena prireditev Vino in glasba z dalmatinsko klapo Leut in degustacijo vin. Nedeljsko spominsko in družabno borčevsko srečanje na Ocinci pri Štjaku se bo pričelo ob 17.uri, dve uri prej pa bodo na Štjaku slavnostno odprli obnovljen spomenik padlim borcem NOB ter vaško jedro.

Olga Knez

Na potniškem terminalu v Kopru bo znova veselo

KOPER - V koprsko potniško pristanišče bo danes priplula Azamara Quest. Potniška križarka s 694 potniki se bo ob pomol potniškega terminala privezala že ob 7. uri zjutraj. Ob prihodu jim bodo dobrodošlico tudi tokrat zaželeli harmonikar in maskota Kopra, manjkalo pa ne bo niti zabavnih iger. Postavili bodo še pano s kozicami, kjer se bodo lahko vsi fotografirali in spomin na Koper odnesli s seboj, turistom pa bodo na voljo tudi vožnja z brezplačnim vlakcem med 9. in 21. uro, degustacije istrskih vin in oljčnega olja ter brezplačno vodenje v angleškem jeziku po Pretorski palači ob polnih urah med 10. in 16. uro. Vsi obiskovalci bodo ob prihodu v Koper prejel tudi Daily News, letak, z vsemi turističnimi informacijami, ki jih potrebujejo. Svoja vrata bo ponovno odprlo osem prodajnih mest, kjer bodo turistom na voljo tako splošne informacije, kot tudi informacije o izletih in ogledih vinskih kleti, poskrbeli pa bodo tudi za bogato ponudbo raznovrstnih izdelkov, kot so denimo izdelki iz glinen, keramike, kvačkani in unikatni izdelki.

Delničarji Istrabenza soglašajo s prodajo Droge Kolinske

PORTOROŽ - Delničarji družbe Istrabenz so na včerajšnji skupščini dali soglasje k prodaji družbe Droga Kolinska podjetju Atlantic Naložbe, ki je v lasti hrvaške skupine Atlantic Grupa. Posel bo predvidoma zaključen do konca leta, družba pa sredstva potrebuje za poplačilo upnikov v prisilni poravnavi. Sklep o soglasju k pogodbi o prodaji in prenosu 100-odstotnega deleža Droge Kolinske je podprlo 99,984 odstotka delničarjev od skupno 84,68 odstotka pri tej točki dnevnega reda prisotnega kapitala, so povedali po skupščini. Soglasje delničarjev je bilo potrebno, ker kapitalski delež v Drogi Kolinski predstavlja več kot 25 odstotkov premoženja družbe Istrabenz.

Dogovorjena vrednost Droge Kolinske znaša 382 milijonov evrov, prejeta kupnina pa bo zmanjšana za neto finančni dolg Droge Kolinske na dan zaključka posla. Kupnina bo glede na pogodbo izplačana v gotovini, v Istrabenzu pa pričakujejo, da bodo iztržili okoli 235 milijonov evrov. Predsednik in glavni izvršni direktor Atlantic Grupe Emil Tedeschi je ob podpisu pogodbe dejal, da je Atlantic Grupa vstopila kot strateški partner, z resnim namenom zagotoviti nadaljnji razvoj Droge Kolinske kot celote.

PISMA UREDNIŠTVU

Pojasnilo Univerze na Primorskem

Vložitev kazenske ovadbe je začetek predkazenskega postopka, ki se ne ukvarja z vprašanjem veljavnosti diplom. Diploma niti v predkazenskem niti v kazenskem postopku ne more biti razveljavljena.

Policijska uprava Koper je v petek, 20. avgusta 2010, objavila novico, da je bilo podanih pet kazenskih ovadb zoper vodstvo ene od obalnih fakultet. UP kot ustanova uradno ni prejela nobene ovadbe, zato jih tudi ne more neposredno komentirati. Da pa ugibanja v medijih ne bi dobila novih razsežnosti in v izogib nepotrebnemu povzročanju zmede sporočamo, da so argumenti, ki jih v svojem sporočilu navaja Policijska uprava Koper, argumenti za začetek predkazenskega postopka, ne pa za razveljavitev diplom. V postopku, ki se je pravkar začel, gre za utemeljen sum storitve kaznivega dejanja in nikakor ne za sum v veljavnost diplom. Policij-

ska preiskava temu tudi ni namenjena, pač pa je namenjena ugotavljanju odgovornosti za morebitno kaznivo dejanje; omenjeni postopek se bo zato končal s sodbo o kazenski odgovornosti ovadenih oseb, ne pa z odločitvijo glede veljavnosti diplom. V zvezi z morebitno razveljavitvijo diplom Univerze na Primorskem ta čas ne teče nikakršen postopek in zato to vprašanje niti ni aktualno.

Skupina za nadzor nad poslovanjem UP Fakultete za management (UP FM), ki je bila ustanovljena na UP in je svoje delo opravila že v lanskem letu, se je dotaknila tudi vprašanja veljavnosti diplom, prav tako pa je bila izvedena pravna ekspertiza, s pomočjo katere je bilo ugotovljeno, da postopek odvzema pridobljenega naslova ni možen, niti v primeru, če bi bile ugotovljene kakšne pomanjkljivosti v vpisnih ali ostalih postopkih.

Mirella Baruca,
samostojna svetovalka
za odnose z javnostmi
in promocijo
Univerze na Primorskem

Obujanje starih navad

V zadnjih letih vidimo v Sloveniji in pri Slovencih v Italiji močno željo po raziskovanju in obujanju kulturnih ostalin naše preteklosti. Zakaj prihaja do tega prav zdaj? Kako naj to ovrednotimo?

Za nami je obdobje velikih družbenih sprememb in hitre industrializacije; ko so nastajala velika industrijska in druga podjetja, ki so vsrkavala delovno silo z vasi in kot v talilnem loncu premešala ljudstvo. Vasi so se praznile, hiše so se podirale, pašniki, travniki in tudi rodna polja so se zaraščala. Sloj kmetov in tradicionalnih poklicev se je tanjšal, nastali pa so novi družbeni sloji. Šlo je pač za neko obliko prvotne akumulacije kapitala. Standard je bil nizek in tudi zato ni bilo časa, pa tudi ne drugih pogojev, za oziranje v preteklost in obujanje starih navad.

V Italiji je tekla ta proces malo drugače in tudi prej kot v Sloveniji, a izid je bil isti.

Počasi pa je družba le obogatela. Standard je danes (kljub sedanjim gospodarskim težavam) so-

razmerno visok, izobrazba zmerom višja. In ljudje so se začeli obračati nazaj v preteklost svojega rodu, naroda. Nastalo je pravo gibanje raziskovanja in obujanja narečij, slovenske folkloristike, starih navad, nošenj, obnavljanja hiš v starem slogu idr. Zdi se, da v tem posamezni krajji kar tekmujejo med sabo. Seveda pa se pri tem vrenju ni mogoče ogniti improvizacijam. Naj opozorim samo na narečje v popevkah; ki je površno, dostikrat spakljivo; kar gotovo ne prispeva k bogatenju knjižnega jezika. Še posebej je to vredno premisleka, ko se poskuša kakšno od teh navad ponovno oživiti. Ni namreč vse, kar je nastalo v naši kulturi v preteklosti, tedaj v prav drugih družbenih razmerah, vredno obuditi.

Na to misel sem prišel, ko sem v nedeljo, 15. 8. 2010 gledal na TV Koper reportažo Ljudje in zemlja. Med drugim so prikazali, kako so v Boljuncu obudili star običaj proslavljanja deklščine na Štefanovo: ko se zberejo mlade punce na vaškem placu in se obmetavajo med sabo z jabolkami. Še posebej pa so njih tarča fantje ob strani. Vsaka punca mo-

ra prinesli vsaj po 5 kilogramov jabolk. To pot so jih imele kar cele zabojke.

Zabava se mi ne zdi primerna. Obmetavati se z jabolkami, tedaj s hrano, je že kar pregrešno. Danes nam magari, večini, hrane ne manjka, a spomin na čas, ko nam jo je, je gotovo pri marsikom še živ. Pomislimo tudi na milijone ljudi po svetu, ki umirajo od lakote.

Zraven tega pa je običaj tudi po svoji vsebini neprimeren. Če so že, kot vemo po legendi, Svetega Štefana kamenjali, je bilo to mučenje; kar ne more biti model za neko veselo dejanje, zabavo.

Tedaj bi lahko bila tudi to ena od navad, ki bi jo brez slabe vesti, da zanemarjamo zapuščino naših prednikov, ne obujali k življenju.

Aldo Černigoj, Koper

NOGOMET - Predkrog Lige prvakov

Nesrečno slovo Sampdorie od lige

Po vodstvu gostiteljev s 3:0 Werder vsilil podaljšek z golom v 93. minuti - Partizan BG naprej

Tako je Pazzini (desno) dosegel prvega od golov Sampdorie na tekmi proti Werderju v Genovi

ANSA

GENOVA - Demoraliziranim vrstam ljubiteljev italijanskega nogometa razplet sinočnje tekme predkroga Lige prvakov v Genovi zagotovo ne bo mogel vrniti poguma. Sampdoria je iz tekmovanja izpadla po nesrečnem in celo šokantnem zaporedju dogodkov. Genovsko moštvo, ki igra letos v bistvu z nespremenjenim moštvom (le Di Carlo je na klopi zamenjal Delnerija), je postreglo z odličnim prvim polčasom, v katerem je z napadalno igro razgalilo vse (znane) slabosti obrambe moštva iz severozahodne Nemčije. »Mataador« je bil vnovič 26-letni Giampaolo Pazzini, ki je v razmahu šestih minut že po četrtr ure igre dvakrat premagal nasprotnikovega vratarja, potem ko je že na prvi tekmi v Bremnu dosegel »gol upanja« po vodstvu Nemcev s 3:0.

Premoč Sampdorie je bila očitna vse

do 60. minute, ko je začela popuščati, pritisk gostov pa le ni obrodil sadov in Casano je s spretnim udarcem s peto v 84. minuti povišal na »sanjski« 3:0. Toda v 93. minuti je nastopila hladna prha, ko je Rosenberg (a najboljši je bil Marin) z lepim diagonalnim strelom izsilil podaljšek, v katerem so bili gostje boljši (zadeli so tudi prečko in vratnico, Sampdoria pa ni bila več nevarna), vsa upanja gostiteljev pa je pokopal Pizarro. Navijači Sampdorie so svoje igrance kljub porazu nagradili z dolgim aplavzom.

Sampdoria - Werder Bremen 3:2 po podaljšku (2:0, 3:1)

STRELEC: Pazzini v 8. in 14., Casano v 84., Rosenberg v 93. in Pizarro v 100. min.

SAMPDORIA: Curci, Stankevicius,

Volta, Gastaldello, Ziegler, Semioli, Palombo, Dessena, Guberti (od 68. Tissone, od 72. Mannini), Pazzini, Cassano (od 89. Pozzi).

WERDER: Wiese, Fritz, Mertesacker, Prodl, Pasanen (od 80. Boenisch), Bagrefre, Frings, Borowski (od 62. Arnautović), Pizarro, Marin, Wagner (od 72. Rosenberg).

Ostali izidi (v oklepaju izid 1. tekme): Anderlecht - (Bel) - Partizan Beograd (Srb) 4:5 (2:2, 2:2), Sevilla (Špa) - Braga (Por) 3:4 (0:1), Hapoel Tel Aviv (Izr) - Salzburg (Avt) 1:1 (2:3), Sherif (Mol) - Basel (Švi) 0:3 (0:1).

Danes: Auxerre (Fra) - Zenit Sankt Peterburg (Rus), Ajax Amsterdam (Niz)-Dinamo Kijev (Rus), Copenhagen (Dan) - Rosenberg (Nor), Zilna (Silk) - Sparta Praga (Češ), Tottenham (Ang) - Young Boys (Švi).

EVROPSKA LIGA Palermo v Maribor po zmago in igralce

MARIBOR - Nogometaši Maribora bodo jutri ob 20.45 v domačem Ljudskem vrtu igrali povratno tekmo 4. kroga kvalifikacij za evropsko ligo proti Palermu. Ta je na prvi tekmi zmagal s 3:0, zato se zdi usoda Mariborčanov zapечатena. Kljub temu direktor kluba Zlatko Zahovič pravi, da je optimist, češ da izid prve tekme ni realen. Do 34. minute so bili Palermu enakovredni tekmeči, rdeči karton vratarju Marku Pridigarju pa je tedaj porušil koncept, ki je bil zastavljen pred tekmo.

V zadnjih dneh se je največ prahu dvignilo okoli prestopa Josipa Iličića in Armina Bačinovića v Palermo. Zaključni pogovori naj bi stekli po tekmi, oba pa sta motivirana pred povratnim srečanjem. »To je dodatna motivacija in pohvala mojemu delu,« razmišlja Iličić, medtem ko Bačinović pravi: »Še vedno sem član Maribora in sem osredotočen na četrtkovo tekmo. Vsak si želi igranje v Evropi in napredovanje.«

Dvoboj bo vodila ruska sodniška trojica na čelu s Stanislavom Suhinom.

NOGOMET Di Natale k Juventus? Zagonetka!

MILAN - Po pisanju spletne strani Gazzette dello Sport naj bi Juventus od Udineseja najel reprezentanta in najboljšega strelca A-lige Totoja Di Nataleja brž ko se bo znebil Trezegueta in Diega. Udinese naj bi pri tem zaslužil 6,5 milijona evrov. Vendar je Di Natale med sinočno predstavitev moštva v Vidmu dejal, da o zadevi ne ve ničesar in želi ostati v Vidmu. »Tu sem že sedem leti in tu želim končati kariero,« je dejal.

SKY - Zasebna satelitska TV postaja bo edina predvajala vseh 380 tekem A-lige. Tekme bodo ob 12.00, 15.00 in 20.30. Prvič bodo kamere pred tekmo »obiskale« slačilnice, intervjuje bodo opravljali tudi med polčasoma. V ekipo komentatorjev so vključili tudi Christiana Panucciya, ki je pravkar obesil copate na klin.

B LIGA - Na jutrišnji tekmi Triestine v Novari (ob 20.45) bo pravo delil Giampaolo Calvarese iz Terama.

NAJBOGATEJŠI - Jamajski sprinter Usain Bolt je podaljšal pogodbo s svojim opremljevalcem Pumo. Pri Pumi so dejali, da »so Boltu dali precej več denarja, kot ga je doslej dobil kateri koli atlet«. Doslej naj bi najdonosnejšo pogodbo podpisala ruska skakalka s palico Jelena Isinbajeva, ki ji je kitajsko podjetje Li Ning za petletno zvestobo obljubilo 5,9 milijona evrov.

PLUŠENKO - Nekdanji olimpijski prvak v umetnostnem drsanju, Rus Jevgenij Plušenko (28 let), najverjetneje ne bo mogel nastopiti na zimskih olimpijskih igrah v Sočiju leta 2014. Mednarodna drsalna zveza ISU ga je namreč kaznovala, ker je nastopal na ekshibicijskih predstavah brez dovoljenja ruske zveze.

KOŠARKA Bečirovič izločil Dragiča in Murića

LJUBLJANA - Štiri dni pred svetovnim prvenstvom v Turčiji je slovenska reprezentanca oddelala svoj zadnji trening v Kranjski Gori in s tem končala priprave na največji košarkarski dogodek leta. Ob tem je selektor Memi Bečirovič sporočil tudi končni seznam 12 igrancev, na katerem ni Zorana Dragiča in Dina Murića. »Zelo sem bil zadovoljen z obema mladima igralcema, ki sta se izkazala tako na treningih kot na tekmah in pokazala izredno voljo, pozitiven odnos ter napredek. Kljub temu sem se, zavoljo rotacije v igri, odločil za izkušenejše igrance. Dragič in Murić sta zelo zanimiva za perspektivo reprezentance in bosta imela v njej v prihodnosti veliko priložnosti, saj sta si to tudi zaslužila,« je dejal selektor Memi Bečirovič.

TRENER - Slovenski košarkarski prvotilgaš Geoplín Slovan je dobil novega trenerja. Dveletno sodelovanje s Slovanom je sklenil Gašper Okorn.

V ZAPOR - Legenda smučarskih skokov, Finec Matti Nykänen, mora spet za zapahe. Sodišče v Tampereju je 47-letnega Finca zaradi decembrskega napada z nožem na svojem domu v Ylöjärvi na takratno ženo Mervi Tapola, ki se je ranjena zatekla k sosedu, obsodilo na 16-mesečno zaporno kazen.

KOLESARSTVO - Nemški kolesar Tony Martin (HTC-Columbia) je zmagovalec dirke po Beneluksu, potem ko je dobil zadnjo etapo v vožnji na čas.

ATLETIKA - Rekord Kenijca Rudisha na 800 metrov je bil nekako pričakovan

Pomagajo »zajci«, še bolj pa noge

Različna pojmovanja tekov na 800 metrov - Rečan Luciano Sušan je med velikani

Po lanskem prodornem uspehu svetovnega prvenstva in rekordih Usaina Bolta se je zdela usoda berlinskega Olympiastadiona zapečaten za dolgo dobo. Pred SP je bil stadion v mnogočem vezan na podvige Jessieja Owensa in na igre iz leta 1936, ki so za mnoge owense. Po nedeljskem atletskem tekmovanju Bolt nikakor ni pozabljen, na listo rekordov pa se je vpisal ne še 22-letni Kenijec David Rudisha, ki je 800 metrov pretekel v 1:41,09, pičli dve stotinki hitreje kot stari rekord Kipketer, ki je kljub kenijškemu izvoru atletsko deloval kot danski državljan. David Rudisha izhaja iz atletske družine. Njegov oče Daniel je bil član štafete 4x400 m, ki je na OI v Mehiki (1968) osvojila srebrno kolajno. Na atletskem nebu se lepše vidi tudi, ker nima predpone »Kip«, ki je v Keniji prav toliko kot v Italiji »abarth« ali »turbo« za avtomobile s športnimi ambicijami.

Kronike povedo, da je bil naskok na rekord skrbno načrtovan. V prvem krogu je z zelo hitrim ritmom vodil zvesti »zajec« Tangui, prvih 400 metrov je pretekel v 48,65 in po nadaljnjih 50 metrih odstopil. Čeprav so naslednji štirje uvrščeni dosegli čase pod 1:45, lahko sklepamo, da so jih diskretno opozorili naj ne motijo Rudisha teka z drznimi posegi v taktični razplet. Takoimenovani zajci so stalnica rekordnih podvigov že nekaj desetletij. S pojavom se je že večkrat ubadala komisija za pravilnike pri mednarodni zvezi IAAF, ki seveda omenja potrebo, da mora biti rekord dosežen pošteno. Je pošteno, da nekdo vleče za določen čas in nato odstopi? Seveda je kandidat za rekord prigo v izmerjenem času pretekel sam... toda s pomočjo! Člen 144/2/c pravilnika za »...nedovoljeno pomoč šteje... vlečenje (tako v slovenskem prevodu) z atleti, ki so bili ali bodo prehiteni za krog.« Za tek na 800 metrov se nekaj takega ne more zgoditi, povsem zakonito pa nekdo lahko vleče do neke razumljive razdalje med 500 in 550 metri.

Vmesni čas 48,65 niti ni najhitrejši v zgodovini doseganja rekordov na 800 m. Danski Kenijec

Kipketer je naprimer drugega od svojih znank (1:41,24) dosegel po prvem krogu v 48,3. Zadnji evropski rekord Sebastian Coe, ki je leta 1981 v Firencah tekel v 1:41,73 je prvo polovico pretekel v 49,7 za ta dosežek pa se še sedaj sušlja, da je šlo za »kuhinjo«, v kateri je gosposdinjl sloviti presidentissimo Nebiolo, ki je z objavo rekorda prekril blamažo ob odpovedi časomerilnega sistema.

Rudisho smo pred kratkim omenili ob komentarju istočasnih prvenstev Evrope in Afrike. Medtem ko so v Barceloni vsi pridno lenarili in taktizirali, je Rudisha v Nairobiu zdrobil konkurenco s fantastičnim časom pod 1:43, še prej pa je v Belgiji dosegel 1:41,51, kar je obetalo skorajšen naskok na rekord.

Fant je bil leta 2006 svetovni mladinski prvak, na lanskem SP v Berlinu pa se presenetljivo ni prebil skozi polfinale.

Teki na 800 metrov so na velikih tekmovanjih že nekaj desetletij stvar taktikov, je pa tudi nekaj izjem. Avstralec Doubell je v Mehiki (1968) zmagal s časom izenačenega svetovnega rekorda 1:44,3, sloviti Kubanec Alberto Juantorena pa je na OI v Montrealu (1976) osvojil zlato z 1:43,50, po prvem krogu v 50,85.

V zgodovini teka na 800 metrov je zelo veliko izrazitih

»killerjev«, torej takih, ki so vse stavili na zaključni sprint. Novozelanec Peter Snell je bil eden takih. S strahovitim zaključkom je prišel do zmage v Rimu in v Tokyu. Vmes je res tudi dosegel svetovni rekord. Sovjeti so imeli pred 40 leti Nikolaja Aržanova, ki je zmagoval v zadnjih 100 metrov teka, bil pa včasih tudi balkansko špekulantski. S precenjevanjem samega sebe je bil ob zmago na OI leta 1972.

Velik višek sprinterske moči je izkazoval Luciano Sušan z Reke (*na sliki*), leta 1974 težko premagljiv na tej razdalji. Njegovih zadnjih 200-300 metrov spada med najlepše simfonije atletike. Na EP v Rimu je zmagal s časom 1:44,03, le malo nad svetovnim rekordom. Rekordnja so imeli svoj čas tudi Italijani. Iznajdljivi Nebiolo je v Južni Afriki našel fanta z italijanskimi koreninami. Marcello Fiasconaro je leta 1973 v Milanu zelo presenetljivo tekel rekord 1:43,7,

skoraj za celo sekundo hitreje od prejšnje znamke.

Poglavje o teku na 800 metrov se je za letos verjetno končalo. V Keniji je še veliko talentov, ki čakajo na ovrednotenje, vrhunski tekači pa so tudi druge, vendar večkrat prepuščeni nevestnim ali nestrokovnim nasvetom organizacijske narave.

Bruno Križman

ODBOJKA - S pripravami začeli tudi člani Olympie in Vala

Val za višjo uvrstitev Olympie še upa na C-ligo

Goričani si prizadevajo za zamenjavo lige - Malo novosti v igralskih kadrih

Za slogaši in teden dni pred Sočo so s pripravami na novo sezono v ponedeljek zvečer začeli tudi odbojkarji Vala in Olympie. O valovcih smo že pisali. Tudi letos bodo predvidoma ena boljših ekip v deželni C-ligi. Novost sta predvsem vrnitev v njihove vrste Nikole Pantiča (najbrž bo igral kot krilo, čeprav je bil lani v B2-ligi libero) in prihod podajača iz Turjaka Simoneja Persoglie (letnik 1986), morda pa bo za Val igral tudi Luka Lavrenčič. Če odmišlimo veterane, ki so dokončno obesili copate na klin (že lani so igrali občasno), je sicer ekipa nespremenjena. »Naš cilj je izboljšanje lanskega 5. mesta«, brez ovinkarjenj pravi predsednik Sandro Corva, ambiciozen cilj pa, poleg na kakovosti moštva, temelji tudi na obljudi igralcev, da bodo trenirali bolj redno in zavzeto kot v minuli sezoni. Zbor ekipe je bil v ponedeljek v Domu Andreja Budala (na sliki), prvi trening pa so pod vodstvom trenerja Roberta Makuca in kondicijskega trenerja-igralca Micheleja Ombrata (»Predstavil je lep program dela,« je povedal Corva) pa so imeli sinoči.

Položaj Olympie je še naprej negotov. Ambiciozno goriško društvo ne skriva želje, da bi po lanskem nesrečnem izpadu iz lige, ki mu je botrovalo izključno povečano število izpadov deželnih moštev iz državne B-lige, tako ali drugače vnovič igralo med deželnimi tretjeligaši, da bi tako njeni mladi igralci lahko dozorevali v kakovostnejšem prvenstvu. Vendar se jim želja doslej ni izpolnila. Sprva so računali, da se v C-ligo ne bodo vpisale vse ekipe, vendar se to ni zgodilo. Do konca tega meseca se društva lahko še dogovorijo za zamenjavo lig in odborniki

Olympie vneto iščejo tretjeligaša, ki bi bil pripravljen zamenjati svojo ligo z Olympiino D-ligo. Možnost, o kateri se je sušljalo v odbojgarskih krogih, da bi to lahko bil novinec Lignano, se je pokazala za neresnično. Precej negotov je položaj videmskih klubov Pradamana in VBU. Vztrajno se je govorilo o tem, da se bosta kluba združila, kar bi v C-ligi »izpraznilo« mesto, ki bi ga zapolnili Goričani, vendar ni za zdaj še nič dorečenega, čeprav sta baje oba kluba v hudi igralski oziroma finančni stiski. Skratka, Olympie še čaka na razplet, ta čas pa je vsekakor njeno mesto

(žal) v D-ligi. Glede igralskega kadra novosti ni. Potrjeni trener Zoran Jerončič, ki bo letos vodili tudi ekipo under 16, bo lahko računal na vse lanske standardne igralce (pod vprašajem je še položaj Valentiničiča, čigar izpisnica je last Soče), možnost, da bi se okrepili, pa je odvisna tudi od tega, v kateri ligi bodo igrali. Pravzaprav bi v tem primeru potrebovali le enega igralca na korektorskem mestu. Kakorkoli že, na ponedeljkovem uvodnem treningu se je zbralo kar 22 članov in mladincev, potiti pa so se začeli pod vodstvom kondicijskega trenerja Renata Srebrniča.

KOŠARKA - Začetek priprav Brega in Kontovela

Kontovel s »povratniki«

Spet tudi Andrej Šušteršič in Pavel Križman - Peter Lisjak mogoče še v D-ligi - Pri Bregu čakajo na odgovor slovenskega prvoligaša

Obvestila

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM - Plesna sezona se začne! Jazz, hip-hop in cheerdance, vse to dobiš pri nas. Treninji bodo potekali ob torkih in četrtek od 18.30 do 20.00 v Gropadi. Namenjeno je vsem dekletom od 15. leta dalje. Prvo srečanje bo v torek, 14. septembra. Za informacije in vpis: 349-7597763 Nastja, 335-6278496 Nikol ali na info@cheerdancemillennium.com

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM obvešča, da se v ponedeljek, 13. septembra, začnejo treninji za vse starostne skupine: 1. skupina-Palčki (3-6 let): pon 16.30-17.30 na Opčinah in pet 16.30-17.30 v Gropadi; 2. skupina-Zajčki (7-14 let): pon in pet od 17.30 do 19.00 na Opčinah; 3. skupina-Škrati (od 15. leta dalje): pon in pet od 19.00 do 21.00 na Opčinah. Za 2. in 3. skupino je predvidena tudi gimnastika pri Brišički ob sobotah. Za vpis in informacije: 349-7597763 Nastja, 335-6278496 Nikol ali na info@cheerdancemillennium.com

KOŠARKARSKI ODSEK AŠD BREG, v sodelovanju ZŠSDI, organizira od nedelje, 29. avgusta do nedelje, 5. septembra košarkarske priprave v kraju Kostel v domu Fara. Priprave bodo in so namenjene letnikom od 1996 do 2001. Za vse informacije in prijavo lahko kličete na GSM: 3358445365 (Giola).

AŠD SOKOL obvešča, da se v ponedeljek 30. avgusta ob 16.30, začnejo treninji MINIBASKETA za letnike 2000/01/02 na odprtem igrišču Sokola v Nabrežini. Info: 340 8556304 (Marko)

AŠD POLET - kotalkarska sekcija - organizira intenzivni kotalkarski tečaj, ki bo potekal od 1. do 16. septembra ob torkih, sredah in četrtek od 17. do 18. ure. Toplo vabljeni vsi ljubitelji tega športa! Za informacije 339/1224161 (Mara).

NOGOMETNO DRUŠTVO ZARJA GAJA obvešča vse mlade simpatizerje in ljubitelje nogometa letnikov 2000-2005, da bo prvi trening v četrtek, 9. septembra ob 17.30 v športnem centru Zarja v Bazovici.

ŠD VESNA - mladinski sektor, vabi dečke in deklice, ki so rojeni od leta 2000 do 2005 (dopolnjenih 5 let starosti), da se pridružijo naši nogometni šoli. Za vse informacije pokličite na 040220871 ali na 3293515480. Treninji se bodo začeli 1. septembra.

ŠD KONTOVEL organizira v sodelovanju z ZŠSDI odbojgarski kamp od 30.8. do 10.9., za deklice od letnika 1998 do 2003. Vadba od ponedeljka do petka, od 8.30 do 16.00. Vpisovanje v ponedeljek, 30.8., v telovadnici na Kontovelu. Info: 3383277407.

AKŠD VIPAVA v sodelovanju z ZŠSDI-jem organizira na sedežu društva na Peči kotalkarski kamp za otroke od 5. do 11. leta starosti med 30. avgustom in 3. septembrom; informacije in prijave po tel. 333-9353134 ali 0481-33029 (Elena).

NK KRAS vabi vse mlade ljubitelje nogometa, letnike od 1994 do 1999 (naraščajniki, najmlajši in začetniki), ki bi se radi nam pridružili, da čimprej pokličejo na telefonsko številko 3489246311. NK Kras obenem vabi otroke od letnika 2000 do 2005 (cicibani in mali cicibani) naj pokličejo na telefonski številki 3280350533 ali na 3289518440.

Teden po začetku priprav borovcev in jadrancev so z vadbo začeli tudi pri Kontovelu in Bregu. Kontovelci so se pod vodstvom trenerja Petra Brumna zbrali v ponedeljek, brežani pa so prvi trening opravili včeraj.

Pri Kontovelu bo trenerju Brumnu pomagal Jan Godnič, ki bo hkrati tudi igral. Od lanske garniture igralcev ostajajo skorajda vsi. K Jadranu je prestopil perspektivni Borut Ban in Ivan Bernečič, vprašljiv pa je še odhod Petra Lisjaka. Čeprav smo že napovedali, da bo član Jadrana, njegov prestop še ni stoodstoten. Kot je povedal predsednik Kontovela Marko Ban, se Lisjak še ni odločil, kjer bo igral tudi zaradi študijskih obveznosti. Kot smo že poročali bo igralski kader letos dopolnil Andrej Šušteršič, ki je lani igral v deželni C-ligi pri Boru Radenski. V D-ligi bo po sezoni 2007/08 spet igral tudi Pavel Križman, ki je zadnji dve sezoni nastopal v promocijski ligi pri Sokolu.

Ob »povratnikih« bodo člansko ekipo dopolnjevali tudi mlajši igralci mladinskih ekip Jadrana. Dva tedna bo s Kontovelom treniralo približno 20 igralcev, nato pa bodo nekateri prestopili k Sokolu (pri nabrežinskem društvu sicer bodo šele v naslednjih dneh določili, ali bodo igrali v promocijski ligi), drugi pa bodo ostali pri Kontovelu. Med razpoložljivimi igralci bo tudi Daniele Collenzini, ki je lani igral pri Domu v promocijski ligi. Bredna bodo na razpolago tudi igralci Jadrana U19, saj jim dvojna registracija omogoča, da lahko igrajo tudi pri Kontovelu. Dokončni spisek igralcev bo znan šele čez nekaj tednov.

Kontovelci bodo trenirali trikrat tedensko, ta konec tedna pa jih čaka že prvi nastop na turnirju v Jamljah. Ker bodo popravljali črtove v telovadnici Ervati pri Brišičkih, bodo Kontovelci trenirali naslednja dva tedna v Sežani.

Sinoči pa so se na prvem treningu zbrali Bregovi košarkarji. Kot smo že poročali, je na spisku kar 20 razpoložljivih igralcev. Danes bo košarkarski načelnik Boris Salvi izvedel, ali bo v naslednji sezoni lahko računal tudi na Emanuela Richterja, koprskega košarkarja, ki je v minuli sezoni igral v prvi slovenski ligi. Košarkarje Brega, ki bodo prvi teden oktobra začeli prvenstvo deželne C-lige, bo treniral Tomo Krašovec, pomagal pa mu bo Klemen Kladnik. (V.Š.)

Pavel Križman bo po sezoni 2007/88 spet igral v D-ligi. Pred tremi sezonami je nosil dres Brega, letos a se vrača h Kontovelu. V zadnjih dveh sezonah je nastopal s Sokolom v promocijski ligi

KROMA

NOGOMET - Mladost

Z novim trenerjem

Livio Cristofaro je pred leti vodil Vesnine mladince - V nedeljo proti Beglianu

Po velikem šmarnu so s treningi začeli tudi pri doberdopski Mladosti, ki bo tudi letos, kot edini predstavnik naših društev, nastopala v 3. amaterski ligi. Ekipa doberdopskega društva ima novega trenerja. Mladost namreč vodi Livio Cristofaro, ki je pred nekaj leti vodil Vesnine mladince. Mladost bo v prvem krogu deželnega po-

kala 3. amaterske lige, v nedeljo (29.8.), igrala v gosteh proti Beglianu.

MLADOST 2010/11 - Vratarja: Jurij Devetak (1989), Ilario Bernardi (74); **obramba:** Alan Černic (83), Emanuel Radetič (88), Dimitri Bensa (86), Alessandro Kopal (65), Marko Zotti (70), Paolo Vir-

JADRANJE - DP 420 Ugrin in Juretič s 14. mesta zdrknila na 30.

V Senigallii se je včeraj nadaljevalo državno prvenstvo v razredu 420. V zlati skupini so zaključili tri plove: dvojec Matija Ugrin (Sirena) in Mirko Juretič (Čupa), ki sta bila po prvem dnevu skupno 14., sta včeraj zdrknila na 30. mesto. V regatah sta bila dvakrat 30. in 40. Čupini jadralki Chantal Zeriali in Ingrid Peric pa sta nadoknadili nekaj mest in sta po drugem dnevu na 50. mestu.

TENIS

Na DP N. Furlan v drugem krogu, P. Orlini danes

V Cordenonsu te dni poteka žensko državno teniško prvenstvo 3. kategorije. Pravico do nastopa sta si priborili tudi dve gajevki: Paola Orlini je bila namreč na deželnem prvenstvu 2., Nicoletta Furlan pa 3. Na državnem finalu nastopa 60 igralk, od katerih sodi deset v kategorijo 3.1, dvanajst v kategorijo 3.2, ostale pa so nižjekategorijne. Prva nosilka turnirja je Paola Orlini (3.1.), ki je bila prvi krogu prosta. Včeraj pa je medtem igrala Nicoletta Furlan (4.1), ki je s 6:1 in 6:1 premagala Eleno Marrachini (3.2.). Danes se bo v drugem krogu pomerila z Simonetto Bozzano (3.1.).

Gajevki Paola Cigui in Carlotta Orlando pa nadaljujeta nastope na mednarodnih turnirjih ITF. Ta teden je Orlandova nastopila na turnirju v Pöschachu v Avstriji (10.000 dolarjev). Svoje nastope je zaključila v drugem krogu kvalifikacij po porazu z Bolgarko Petrasovo (7:6(6), 0:6, 6:4). Cigujeva pa bo danes tam začela z nastopi v glavnem turnirju.

KOLESARSTVO

Devin uspešno na več frontah

Pred dnevi so gorski kolesarji sodelovali na 9.Trofeji Junior Bike v Vernassu pri Čedadu, kjer je Team Granzon naštel kar 201 udeležencev.

Tristan Taverna se je spet izkazal na prvem mestu po kolesarskih pripravah v Toblachu. Medtem pa je prvi nastop opravil nevčlanjen kolesar Devina Ivan Devetak, ki je dosegel 15. mesto. V kategoriji G3 je Jan Godnič dosegel 10. mesto. V G4 je bil Max Zanier 21. Med naraščajniki pa 8. Erik Mozan, 12. Peter Sossi, 14. Pier Marco Grisonich in 17. Luca Goldin. Na 4.preizkušnji v kraju S.Leonardo pri Čedadu pa je Peter Sossi dosegel 2. mesto, Erik Mozan je bil 5., Pier Marco Grisonich pa deseti.

Matteo Visintin je v Guminu na dirki za deželno prvenstvo vodil do zadnjih petdeset metrov, ko je moral prepustiti 1. mesto zmagovalcu Enricu Voltolini. Na koncu je bil tretji kot tudi na nočni dirki v Vigonovu pri Pordenonu, kjer se je izkazal z izrednim končnim šprintom. Na dirki v Pierisu je bil Visintin peti. Dvajset nastopajočih je 41,9 km dolgo progo prevozilo s povprečno hitrostjo 33,5 km/h.

gilio (73); **sredina:** Rok Černe (86), Stefano Gobbo (77), Martin Bagon (81), Simone Bressan (87), Alessandro Vittorelli (70), Luca Calabrese, Davide Mutton (75); **napad:** Dimitri Ferletič (80), Mauro peric (89), Luca Robezzi (89), Paolo Cristofaro (73), Danijel Ferlez (88). **Trener:** Livio Cristofaro.

Družina Kalister v Trstu

Rodbina podjetnikov brez formalne izobrazbe

Milan Pahor

4

Franc Kalister je imel z ženo Giovanni dva sinova. Prvi je bil Franc Kalister, ki se je rodil dne 6. marca 1868 v Trstu ter tam tudi umrl kot študent in neporočen dne 24. oktobra 1885.

Drugi je bil Viktor Kalister, ki se je rodil 16. junija 1869 v Trstu, kjer je tudi umrl dne 29. decembra 1948. Po poklicu je bil posestnik. Viktor se je poročil dvakrat. Prva žena, s katero se je poročil 12. avgusta 1914, je bila Rosa Alfonsina Duponnais, ki se je rodila 22. junija 1866 in umrla v Trstu dne 23. maja 1934. Druga žena je bila Maria Menegatti, ki se je rodila dne 17. junija 1885. Po poklicu je bila učiteljica. Z njo se je Viktor poročil 4. junija 1946. Umrla je v Trstu dne 5. februarja 1958. Ne v prvem, ne v drugem zakonu se niso rodili otroci.

Viktor Kalister je podedoval očetovo palačo na Trgu Svobode. Leta 1911 jo je prodal vitezoma Francescu in Rodolfu de Parisi, ki sta bila lastnika velike tržaške špedicijske družbe. Družina Viktorja Kalistra je od leta 1914 dalje stanovala v Drevoredu Miramar na številki 67.

O življenju in delu Viktorja Kalistra ne vemo veliko. Gotovo je nadaljeval podjetniško dejavnost svoje družine. Vsekakor je nenadna smrt Franca Kalistra vnesla nemir v družino in podjetje. Dediči so kmalu prodali veličastno palačo na Trgu Svobode. Očitno niso zmogli vzdrževati tako razkošnega načina življenja. Izbrali so srednjo pot, zadovoljili so s z upravljanjem podedovanega premoženja.

Za leto 1910 imamo podatek, da je Viktor Kalister stanoval v Via delle Acque 5 (danes po vsej verjetnosti Viale XX Settembre 19). Takrat je bil lastnik dveh nepremičnin: stavbe v Ulici Nuova številka 35 (danes Via Santa Caterina da Siena številka 5) in hiše na Gornji Greti (Gretta di Sopra) 233 (danes Strada del Friuli 41).

Viktor Kalister je bil vsaj do prve svetovne vojne član slovenskih organizacij in ustanov v Trstu. Ob svoji 50-letnici ustanovitve je Slovenska čitalnica v Trstu izdala spominsko brošurico, v kateri je tudi imenik članov. Med člani v letu 1911, vseh je kar 212, naletimo na ime Viktorja Kalistra. Pri njegovem imenu je pripis, da je veleposestnik ter da je član Slovenske čitalnice od leta 1891, torej odkar je imel 22 let. V tem je nadaljeval tradicijo očeta Franca Kalistra in sorodnika Josipa Gorupa.

Podedoval je tudi mecensko družinsko žilico. Njegovo ime zasledimo na plošči dobrotnikov bolniške blagajne v Ulici sv. Frančiška v Trstu. Italijanski naziv ustanove se glasi: Sede della Poliambulanza e della Guardia medica edificata nel MDCCCIC. Na zahvalni plošči je med desetimi ostalih meščanov naveden Vittorio Kalister.

Drugi Kalistri

Ob Janezu, Francu in Viktorju Kalistru se v istem obdobju v Trstu pojavljajo še druge osebe s priimkom Kalister.

Ta druga veja Kalistrov se začneja z Blažem Kalistrom. Omenjeni Blaž Kalister se je rodil v Kočah leta 1828 in je umrl v Trstu 16. marca 1886. Poročen je bil z Eleno Rebetz (1830 – 13. 6. 1897). Ta družina Kalister je stanovala v Trstu, najprej v Ulici Coroneo številka 17 (verjetno do leta 1894), nato pa v Ulici Commerciale 124. Zakonca sta imela 8 otrok: Antona, Jožefa, Jožico Marijo, Lojzeta, Ivano, Franca, Ivana, Ferdinanda. Kar 4 otroci so umr-

Palača, ki jo je zgradil Franc Kalister na trgu Liberta' v Trstu

li ob porodu, 2 sta imela bolj kratko življenje, le Anton in Franc sta doživela dostojno starost. Oba zadnja omenjena sta imela vsak po eno hčer, ki pa sta umrli pred starši, tako da je tudi ta rodbina Kalister izumrla. Anton Kalister se je rodil v Trstu 28. januarja 1855 kot prvorojenec ter je umrl v Mariboru 11. marca 1921. Franc Kalister se je rodil v Trstu 11. oktobra 1865 in je umrl prav tako v Trstu dne 22. januarja 1940.

V slovenski narodni skupnosti v Trstu je kot aktiven član ostal zapisan le Anton Kalister. Tako je bil 13. januarja 1884 na občnem zboru izvoljen v vodstvo Tržaškega Sokola; kot člana pa ga zasledimo v imeniku članov Sokola v Trstu še v letu 1909. Anton Kalister je bil nadalje od leta 1891 član Slovenske čitalnice v Trstu. V imeniku članov za leto 1911 je pripis, da je Anton Kalister zasebni uradnik. Še bolj vidno je bilo njegovo delovanje v sklopu Tržaške posojilnice in hranilnice. Prvič se njegovo ime pojavi leta 1897, ko se o njem govori kot o posestniku iz Trsta, ki stanuje v Ulici Coroneo številka 17. Nato je bil leta 1901 član ravnateljstva (upravnega sveta); leta 1912 je bil izvoljen za drugega podpredsednika Tržaške posojilnice in hranilnice (TPH). Ime Antona Kalistra zasledimo še v aktih in dokumentih, ki se nanašajo na dediščino Josipa Gorupa v letih 1912 in 1913. Srečanja so potekala v uradu viteza Kornelija Gorupa (prvega sina Josipa Gorupa) v Trstu v Ulici Carducci številka 10. V tistih dokumentih je Anton Kalister omenjen kot "curatore deputato" in "curatore dell'asse giacente del defunto Giuseppe Cav. de Gorup".

Kratek življenjepisa Janeza Nepomuka Kalistra (1806-1864)

Prav z Janezom Kalistrom se je vse začelo. Brez njega ne bi bilo uspešne zgodbe Kalistrov in Gorupov, ki so se uveljavili v tedanji družbi. Uspeh Janeza Kalistra je tako potegnil za sabo še podjetnost nečaka Franca Kalistra in prav tako njegovo uveljavitev v Trstu ter po drugi strani vsestransko uspešno finančno poslovanje drugega nečaka Josipa Gorupa, ki je pustil neizbrisen pečat

na Reki (Rijeka, Fiume). Za prvimi tremi so bili uspešni še drugi člani obeh družin, vendar niso dosegli ravni prvega Kalistra in dveh nečakov Franca Kalistra in Josipa Gorupa.

Življenje Janeza Kalistra se je začelo 9. maja 1806 v vasi Slavina (pri Pivki) v hiši

kmata Andreja in gospodinje Marije. Vse to se je zgodilo in začelo le slabih 40 kilometrov od mesta Trst, ki je nato zaznamovalo njegovo življensko in tudi podjetniško pot. Zgleda, da šol ni obiskoval.

Ko je bil Janez star okrog 15 ali 16 let, okrog leta 1822, je stopil kot

mati v zakup (takrat se je reklo jemati v štant) cestnine in užitnine (krajevni davek od prodaje tržnega blaga) na raznih koncih tedanje cesarske Avstrije. Prav tako je prevzemal prodajo soli in tobaka, ki sta bila takrat monopolno blago. Iz tega si je Janez Kalister nabral veliko premoženje. Razen svojega imena in priimka je znal bolj malo kaj zapisati. Sicer je pisal v slovenskem jeziku (narečju). Po drugi strani je vodil sam svoje račune, predvsem dohodke in izdatke. Pravijo, da ga je odlikoval odličen spomin, kar je nedvomno koristilo pri sklepanju

Vhod na postajo Rdečega križa v Ul. Sv. Frančiška v Trstu. Zraven je tabla z imeni donatorjev, med njimi Kalister

NSK

preprost kmet na pot prekupčevanja. Najprej je v Ljubljani kupoval žito in usnje. Nakupljeno blago je nato z dobičkom preprodajal naprej. Pridobljeni dobiček je pametno vlagal v druge nakupe, a tudi v naložbe. Naslednji korak je bil, da je postal previdnik, kar pomeni, da je skrbel za dobavo sena in ovsa za kobilarno-konjarno v Lipici na Krasu in na Prestranku pri Pivki.

Njegovo premoženje je tako počasi raslo. Pravi preskok pa je Janez Kalister opravil, ko je začel je-

poslov. Drugače je imel zaposlenih veliko število pridnih in zanesljivih oseb, ki jih je sam izbiral, a v glavnem med svojimi rojaki. Zgleda tudi, da je bil Janez Kalister gluha za nasvete drugih, čeprav so bili dobronamerni. To pravilo je veljalo za prijatelje, znance, sorodnike in seveda za opravilnike (nameščence) v njegovih podjetjih.

Janez je slovel po občudovanja vredni pridnosti in delavnosti. Delal naj bi od zgodnjega jutra do poznega večera, kar je nedvomno pri-

pomoglo k temu, da si je pridobil veliko premoženje. Po drugi strani je bil skromen, varčen in pošten. Za skopuha ni veljal. Vsakdo je bil v njegovi hiši lepo sprejet in pogost. Sam je verjetno največji užitek našel v svojem delu. Zgleda, da so ga tržaški meščani spoštovali.

Ne vemo točno, kdaj se je Janez Kalister preselil v Trst. Verjetno okrog leta 1840. Z njim je prišla žena Marija Bole, ki je bila iz vasi Koče. Kmalu so se v Trst za njo preselili tudi njeni starši Andrej Bole in Marija Vrebec, ki sta prodala posest v Kočah. V Trstu je imel J. Kalister več hiš, stavb in drugega premoženja v samem mestnem središču. Velike stavbe na vogalu današnjih ulic Coroneo in Carducci (Coroneo, ki nosi ime po škofu Tomažu Hrenu in takratnja Torrente, ker je pod njo tekkel potok) se je prijelo ime Casa Kalister. V hiši so bila skladišča, hlevi za vprežno živino, uradi in stanovanja. Na istem mestu so bile tam stare hiše, ki jih je dal Janez Kalister na novo pozidati. Novo poslopje je le malo časa užival. Nova štirinadstropna hiša z lepim razgledom po mestu je bila dokončana v letu 1864, le nekaj mesecev pred smrtjo prvega Kalistra. V prvem nadstropju stavbe na številki 8 (današnje Ulice Carducci) so bili uradi, kjer je Janez Kalister vodil s sodelavci svoja podjetja in poslovanje, ki mu je prineslo velikansko premoženje. Casa Kalister je takrat bila na vogalu obeh ulic Coroneo in Torrente. V notranjosti je bilo v pritličju veliko dvorišče. Od tam je bil nato vhod v skladišča ter v hleve, saj so tovor prevažali z vozovi. Za Kalistrovo hišo je stala Casa de Gorup. Na drugi strani po Ulici Torrente je Casa Kalister segala do majhne hiše, ki meji z drugo palačo. To je še danes vidno. Hiša Kalister je še danes od zunaj prepoznavna, saj v pritličnih prostorih

domuje znana trgovina Godina.

Poleg vsega že navedenega je imel Kalister bombažno predilnico, barvarno in papirnico, velika skladišča v Trstu in na Reki. Po drugi strani pa je Kalister imel razširjeno posojilno dejavnost, saj je posojal denar podjetnikom, ladjarjem in trgovcem, pa tudi državnim ustanovam (na primer železnicam). Posojanje denarja je bil nedvomno dober in donosen posel.

Se nadaljuje

VREMENSKA SLIKA

Danes bo nad našo deželo sprva še nekaj nestabilnosti. Jutri pa se bo okreplil anticiklon. V petek bodo spet dotekali bolj vlažni zahodni tokovi.

Vremenska fronta se pomika prek Slovenije. Za njo bo popoldne začel pritekati postopno bolj suh zrak.

DOLŽINA DNEVA

Sonce vzhaja ob 6.17 in zahaja ob 19.56
Dolžina dneva 13.39

LUNINE MENE

Luna vzhaja ob 19.52 in zahaja ob 7.01

PLIMOVANJE

Danes: ob 5.26 najnižje -53 cm, ob 11.56 najvišje 43 cm, ob 17.51 najnižje -26 cm, ob 23.29 najvišje 33 cm.
Jutri: ob 5.47 najnižje -47 cm, ob 12.17 najvišje 42 cm, ob 18.19 najnižje -26 cm, ob 23.27 najvišje 27 cm.

BIOPROGNOZA

Vremenski vpliv bo danes sprva še obremenjen, v drugi polovici dneva pa bo obremenitev postopoma oslabila in ponehala.

MORJE

Morje je mirno, temperatura morja 26,4 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C

500 m	 27	2000 m	 11
1000 m	 18	2500 m	 8
1500 m	 13	2864 m	 7

UV INDEKS

UV indeks bo sredi dneva ob jasnem vremenu po nižinah 7 in v gorah 8.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

NAPOVED ZA DANES

Po vsej deželi bo vreme še spremenljivo tudi z možnostjo kakšne krajevne plohe, ki bo bolj verjetna v Karnijskih Predalpah in na Trbiškem. Ob morju in na vzhodnem pasu bo pihala šibka burja. Proti večeru se bo povsod razjasnilo.

Na Primorskem bo spremenljivo oblačno s posameznimi plohami in nevihtami. Drugod bo pretežno oblačno, občasno bo deževalo. Padavine bodo popoldne ponehale in začelo se bo jasneti. Na Primorskem bo prehodno zapihala šibka burja. Najnižje jutranje temperature bodo od 14 do 18, na Primorskem do 20, najvišje dnevne od 19 do 22, na Primorskem do 30 stopinj C.

NAPOVED ZA JUTRI

Po vsej deželi bo lepo jasno vreme. Dopoldne bo ob morju še pihal burin, popoldne pa zmorac. V hribovitem svetu se bo popoldne ali zvečer nekoliko pooblačilo.

V četrtek bo sončno in topleje, zjutraj bo po nižinah megla. Tudi v petek dopoldne bo še sončno, popoldne pa bo več oblačnosti in v severnih krajih se bodo začele pojavljati krajevne plohe in nevihte, ki se bodo proti večeru širile proti jugu.

ŽIVALI - Že drugi »dunajski« panda spočet v ujetništvu

V dunajskem živalskem vrtu se veselijo novorojenega pande

Komaj skoteni panda, kot ga je posnela nadzorna kamera v živalskem vrtu

KITAJSKA - Prometni kaos

Vozniki na severu že deset dni v koloni

PEKING - Vozila na avtocesti na severu Kitajske že deset dni stojijo v več deset kilometrov dolgem prometnem zamašku, ki je nastal zaradi gradbenih del v Pekingu. Obласти se bojijo, da se bodo razmere uredile šele sredi prihodnjega meseca.

Pred dnevi so se avtomobili v koloni, ki je dolga približno 100 kilometrov, premikali po komaj kilometer na dan. Razmere so se minuli konec tedna nekoliko izboljšale, vendar prometne oblasti niso gotove, kdaj se bo promet na avtocesti Peking-Zhangjiakou normaliziral.

Prometni zamašek se je začel 14. avgusta na delu omenjene avtoceste, kjer so pogosti zastoji. Razmere so postale nevzdržne, ko so v avtonomni pokrajini Notranja Mongolija odkrili velika nahajališča premoga. Od takrat se promet vsako leto poveča za 40 odstotkov.

Vozniki, ujeti v koloni v Notranji Mongoliji in provinci Hebei, si čas krajšajo s spanjem, sprehajanjem ter igranjem kart in šaha. Prebivalci okoliških vasi so izkoristili priložnost in zornikom po zasoljenih cenah prodajajo instantne rezance, pakete s hrano, prigrizke in vodo.

Kitajske ceste so močno preobremenjene, saj se število osebnih vozil skokovito povečuje, na prometnicah pa je tudi vse več tovornjakov, ki v mesta dostavljajo premog in hrano. Zastoji zaradi gradbenih del in prometnih nesreč so pogosti, vendar je desetdnevni prometni zamašek tudi za Kitajsko nenavaden.

DUNAJ - V dunajskem živalskem vrtu v Schönbrunnu se veselijo novorojenega pande. To je že drugi mladič pande v dunajskem živalskem vrtu, ki je bil spočet po naravni poti.

Samica Yang Yang, ki je prvega mladiča skotila pred tremi leti, je drugič postala mati v ponedeljek popoldne po štirih urah poroda. Novorojenček, katerega spola še ni mogoče določiti, se je skotil natanko tri leta za Fu Longom, ki se je lani vrnil na Kitajsko.

Novorojeni panda tehta okoli 100 gramov in meri od deset do 12 centimetrov, skupaj z materjo pa bosta naslednjih nekaj mesecev bivala v posebnem prostoru. Pandina hiša bo v tem času zaprta za obiskovalce, da bosta imela mati in novorojenec popoln mir in tišino.

Parjenje pand v ujetništvu je le redko uspešno, saj so samice plodne le tri ali štiri dni na leto. Fu Long, kar v kitajščini pomeni Srečni zmaj, se je skotil 23. avgusta 2007. Bil je šele drugi panda, ki se je skotil v Evropi in eden redkih, ki je bil spočet po naravni poti v ujetništvu.

Fu Long se je v skladu s pogodbo med dunajskim živalskim vrtom in Kitajsko na drugi rojstni dan vrnil v svojo domovino. Pande, tudi tiste, ki so se skotile v tujini, so last Kitajske, ki te redke živali živalskim vrtovom v tujini le posoja. V divjini živi le še okoli 1600 teh prikupnih črnobelih medvedov.

Nova spletna stran o volkovih

LJUBLJANA - Nova spletna stran www.volkovi.si nudi celovit pogled na slovensko populacijo volkov ter vpogled v najnovejšo izsledke raziskav na volkovih. Njen glavni namen je obveščanje javnosti o akcijah projekta ter preko izobraževanja zmanjšati konflikte med ljudmi in volkom.

Stran, ki je bila postavljena julija, spletnim obiskovalcem ponuja vsebine o biologiji in zgodovini volka, njegovem varstvenem statusu ter o tekočih raziskavah pri nas. Najbolj zainteresiranim pa omogoča, da se pridružijo sledenju volkov v snegu in drugih aktivnostih projekta.

LEPOTNA TEKMOVANJA - 83 konkurentk

Mehičanka postala Miss Universe 2010

LAS VEGAS - V Las Vegasu se je v noči na torek končalo tekmovanje za Miss Universe z zmago slavjem 22-letne Mehčanke Jimene Navarrete. Njena prva spremljevalka je bila Jamajčanka Yendi Philipps, druga pa Avstralka Jesinta Campbell. Slovenska predstavnica Marika Savšek se ni uvrstila med 15 finalistk.

Na največjem lepotnem tekmovanju na svetu so se predstavila dekleta iz 83 držav, pred sodniki pa so se pojavila v različnih oblačilih, 15 finalistk tudi v kopalkah, odgovarjati pa so morala tudi na njihova vprašanja.